

Mokerský zpravodaj

Nepravidelný zpravodaj obce Mokré pod Orlickými horami
2011 - ročník VI. – číslo 4/2011

*Všem čtenářům Mokerského zpravodaje přejeme
veselé Vánoce*

a v novém roce 2012

*hodně zdraví, pohody, štěstí
a spoustu radosti.*

Rozšířené vánoční počeníčko u vánočního stromčku

Vánoce s „Vánoční hvězdou“

V období Vánoc nechybí snad v žádné domácnosti. Je milým dárkem i typickou dekorací. Může být roztomile drobná, nebo majestátně mohutná, v desítkách barev. To je vánoční hvězda neboli poinsettie.

Přestože je vánoční hvězda oblíbená po celém světě, její domovinou je vzdálená Jižní Amerika. K jejímu „globálnímu“ rozšíření přispěla především diplomacie. Několik poinsettii totiž věnoval před přibližně 200 lety botanické zahradě ve Filadelfii Joel Poinsett, první americký velvyslanec v Mexiku, zároveň lékař a vášnivý botanik – na jeho počest dostala jméno „poinsettie“. Ve Spojených státech dokonce oslavují den, kdy tento muž zemřel, 12. prosinec, jako „Den poinsettie“. Během tohoto svátku se lidé obdarovávají vánoční hvězdou a tento zvyk se začíná prosazovat i v Evropě.

Cesta do Evropy

Počátkem 19. století přivezl Alexander von Humboldt. Zde ji pojmenoval botanickým – nejkrásnější z rodu rodné zemi, Mexiku, se nazývá noci. Zde ji najdete spíše ve v květináčích. Volně rostoucí ji ale Vánoc zdobí její červené vrcholové listy na Kanárských ostrovech či na Madeiře.

poinsettii do Evropy přírodovědec ředitel berlínské botanické zahrady názvem, a to „Euphorbia pulcherrima“ euphorbias. Zbývá dodat, že ve své „Flores de Noche Buena“ – květina svaté formě až metrového keře v zahradách než můžete potkat i blíž Evropě – v období také zahrady a plážové promenády

V kytici i v květináči

Na začátku 20. století začal poinsettii pěstovat a prodávat Paul Ecke, německý emigrant usazený v Americe, protože byl uchváten červenou květinou divoce rostoucí poblíž jeho farmy. Zajímavé je, že už tehdy ji prodával jako vánoční rostlinu. Jeho syn pak „hvězdu“ přivedl do luxusních obchodů v Los Angeles. Poinsettie se začaly pěstovat také pro prodej v květináčích. Co se týče Evropy – jako domácí květina se začala komerčně pěstovat v sousedním Německu dokonce až v roce 1950.

Legenda o červené

Podle aztécké legendy kapičky krve jedné bohyně, která zemřela na zlomené srdce, skropily vrcholové listy poinsettie a daly jí nezaměnitelnou červenou barvu. Dnes sahá škála barev od tradiční červené přes odstín bordeaux, růžovou, meruňkovou, rosé, citrónově žlutou a krémovou až po poinsettie ve dvou barevných tónech s „mramorovaným“ vzhledem nebo bílé s barevnými skvrnkami. K dostání je dnes více než stovka různých barev, tvarů a velikostí této rostliny. A stále se objevují nové barvy a nové druhy, rostlina je také díky dlouholeté kultivaci schopná přežít v podmínkách, na něž není ze své domoviny zvyklá.

Nejen červená

Zatímco listeny – lístky tvořící květ – divoce rostoucích poinsettií jsou pouze červené, poinsettie pěstované v květináčích jsou k dostání v již zmiňované široké škále barev ve variantách dvoubarevných. Různé druhy jsou rozdílné také, pokud jde o růst, velikost a tvar listů. Od známých „mini“ a standardních velikostí až po plné koše keřů. Poinsettie jsou k dispozici s normálními, ale také s ostrými, vroubkovanými, zkadeřenými či dub připomínajícími listy. Tyto rostliny rostou přímo, jsou extrémně robustní a trvalé, a proto jsou velice vhodné jako stolní dekorace i jako řezané květiny.

Přes rozmanitost tvarů a barev je nejpobulárnější klasická poinsettie s červenými květy a zelenými listy. V současnosti se každoročně v Evropě prodá okolo 100 000 milionů poinsettií, a to v různých barvách i velikostech. S pěstováním na komerční úrovni se začíná již od května, aby bylo zajištěno dostatečného množství rostlin, které by uspokojilo obrovskou poptávku na počátku říjnové sezóny. Pro evropský trh se pěstují rostliny v slunných regionech východní Afriky a jižní Evropy.

Ta správná péče

První ze dvou pravidel správné péče o vánoční hvězdu zní: chránit před chladem a průvanem. Rostliny, které jsou v prodeji ve vchodových obchodních zónách či přímo venku, mají malou šanci na zachování krásného olistění. Před nepříznivým počasím ji chraňte i během transportu domů.

Pravidlo druhé: vláhy akorát. Poinsettie bude prospívat při pravidelném a opatrném zalévání vlažnou vodou. Pokud se kořenový bal vysuší, zareaguje poinsettie ztrátou listů. Když ji ovšem opět zalijete, většinou se vzpamatuje. V průběhu květu nepotřebují poinsettie hnojivo. Postačuje jednou za měsíc přidat do zálivky běžný živný roztok.

Určitá pravidla musíte dodržovat i v případě, že chcete, aby vám vánoční hvězda opětovně vykvetla. Aby měla nádherné barevné listy v období Vánoc, musí být umístěna v naprosté tmě, nejméně dvanáct hodin denně a nejméně osm týdnů před Vánoci. I nejmenší osvětlení povede k tomu, že nevykvetete. Překvapivě dlouho vydrží čerstvě řezaná vánoční hvězda. Musíte však konec stonku bezprostředně po uříznutí namočit do vroucí vody a podržet nad plamenem svíčky.

Zdroj: internet

Osobnosti Mokrého

Václav František Viravský o svém životě zanechal zajímavé rukopisné paměti, které pro mokerskou kroniku získal dr. Josef Ptáček z Dobrušky a které postupně zpracoval s kronikářkou obce. V tomto čísle se můžete začíst do třetí části těchto zajímavých pamětí.

Z pamětí mokerského kantora Václava Františka Viravského

Pokračování z minulého čísla 3/2011

Rok školní 1850/1

„Na začátku školního roku jsem dělal přípravy jako předešlý rok. Prázdniny jsem většinou strávil v Bohdašíně, vyučoval děti Marii a Josefa Mádrovi a dělal častěji malé výlety. Pan Mádr odesílal své výrobky bavlenné též firmě Pavel Steinbacher do Morav. Třebové a při jedné cestě mne vybídl, bych jel s ním do Třebové, což jsem s radostí přijmul. Vydali jsme se s fúrou na cestu jdouce z větší části pěšky. Když jsme přijeli do Chocně, poslal formana Josefa Čejku samotného s fúrou a my jsme jeli dráhou až do Svitav a tam jsme zůstali přes noc. To jsem měl radost, neboť jsem jel poprvé po železnici.

Počkavše na formana, šli jsme opět ze Svitav do Mor. Třebové většinou pěšky a na kopci před Mor. Třebovou v hostinci Schönnenkst jsme si poodpočinuli a se posilnili. Přijdouce do Třebové, prohlédl jsem si město a jeho památky, mezitím co p. Mádr své obchodní záležitosti obstarával. Druhý den jsme jeli domů tenkrát po voze, poněvadž zpáteční náklad byl nepatrný, opět přes Svitavy, Litomyšl a Chocně. Proti Černíkovcům jsme se p. Mádrem rozešli, on jel domů a já jsem odbočil přes Černíkovice, Voděřady, Přepychy, do Mokrého, kde jsem pobyl toliko 2 dny a potom jsem šel navštívit své rodiče, kde jsem strávil zbytek prázdnin návštěvou blízkých i vzdálených známých a přátel.

Po prázdninách přivezli mi z Bohdašína mimo Josefa též starší sestru Marii. To bylo nadělení, které mi dělalo někdy radost a někdy též mnoho starostí. Byla to podívaná, když jsem šel se svými schovanci na procházku, tu lidé koukali a divili se, tak mladý učitel a má již tak velké děti. Já mladík 21 ti letý, ač jsem ještě mlaději vypadal.

Bude se zajisté lask. čtenář diviti, jak jsem rodinu vyživil, prádlo ošetřoval a to zcela dobře. Stravu měli se mnou a měli jsme se dobře, když lidé viděli, že mám dvoučlennou rodinu, nanosili mi jídla tolik, že jsem zřídka nějaké potraviny koupiti musel,

mimo co nám občas z Bohdašína poslali. Jak byl Josef neposed a rozpustilý, za to byla Mária velmi hodná. Přivkl jsem k tomu familiárnímu životu tak, že se mi po těch dětech stýskalo. Práce jsem měl ovšem do únavy, zvláště, když jsem si předsevzal odbýti zkoušku pro školy české i německé. Než nadešla doba zkoušek, byl jsem tak připraven, že mi mohli otázky klásti z čehokoli, vše jsem dokonale zodpovídal tak, že se profesori divili, jaké pokroky jsem za ten čas učinil. Vysvědčení pro české i německé školy jsem dostal výborné. Už bylo vyhráno, jen dostat nějakou vydatnou školu, na to nebylo hned pomýšlení, zvláště při tehdejších poměrech. Každý se musel obmeziti jen na svůj patronát a trvalo to mnoho let, než se někdo něčeho kloudného dočkal.

Já sám jsem neměl žádné touhy, mně se dobře vedlo, ani jsem si nic lepšího nežádal, jen kdyby ta školní budova byla aspoň úhlednější a lepší. Zatím jsem spal ve třídě a mí chovanci na peci. Kdybych to nynějším mladým kolegům vyprávěl, žádný by mi neuvěřil, zvláště to, když mnozí dělali dluhy. Já jsem ve finančním ohledu byl hotový Kreosus (lýdský král, poznámka autora), zkrátka považovali by to za div.

Ve škole šlo to stejně, když všichni žáci byli hodní a dělali také hezké pokroky, mí svěřenci nezůstali též pozadu a Josef se již chápal učení a hraní na housle. Celoroční zkouška vypadala opět výborně. Dostal jsem, jakož i moji žáci, pochvalu.

Nastaly prázdniny 1851. Odvezl jsem své chovance k rodičům, kde jsem opět většinou pobyl. Tyto prázdniny jsem opět konal cesty, jedna z nejdelších byla do Prahy, Dobříše, Příbrami. Do Prahy jsem jel s p. Mádrém přes Třeběchovice a Sezemice do Pardubic povozem, v Pardubicích jsme sedli na dráhu a jeli do Prahy na Václavské náměstí. U Spinků jsme přenocovali, kde jsem poprvé v mém životě pocítil velmi nepříjemné lechtání a štipání tak, že mně na těle naskakovaly boule. Jak se mi ráno vysvětlilo, byly prý to štěnice. Navštívili jsme nejprve pamětihodnosti města a večer jsme šli do divadla tenkrát Stavovského, kde se skoro výhradně hrálo německy. Třetí den jsem se rozloučil s p. Mádrém, který jel domů a já se vydal na cestu k návštěvě svého kamaráda p. Filipa Baše, který se dostal jako myslivecký mládenec na Dobříš.

Z Prahy jsem cupal pěšky přes Zbraslav a Mníšek na Dobříš, přes dlouhé lesy na několik hodin cesty. Přijdu do Dobříše po odpočinku v hospodě blízko knížecího zámku, šel jsem navštívit svého přítele, který bydlil ve fořtovně v oboře u knížecího zámku. Druhý den jsme šli s p. Bašem do Příbrami, Vobořiště, Svaté Pole, až jsme přišli do Sv. Hory. Prohlédli poutní místo Sv. Horu s krásným chrámem a ambity, šli jsme po schodech krytou fortnou až do Příbrami, prohlédli jsme město, též místo, kde se taví ruda na stříbro, do šachet jsme neslezli.

Druhý den šel jsem pěšky ku Praze. V Praze jsem zůstal celý den a druhý den navečer jsem v Poříčí v 6 té hodině sedl do dostavníku, který patřil p. Rýdlovi v Hradci Kr. a dopravoval hosty každodenně z Prahy do Hradce Král. Takové cestování bývalo velmi obtížné, omnibusy vždy přeplněné rozličnými cestujícími mnohdy velmi nepříjemnými, zvláště v noci. Naštěstí jsme jeli tenkrát při měsíčním osvětlení, luna jasně svítila a pamatuji se podnes, jak vypadala místa, kde se přepřahalo (Sadskou, Poděbrady s kulatou poděbradovou věží), kde jsme zastavili. Z Poděbrad jsme za svítání přijeli do Chlumce n/C. Do Hradce jsme přijeli celí rozmlácení k 8 hodině ráno. Po odpočinku a řádném občerstvení U Koníčka ubíral jsem se domů k rodičům, kde jsem pobyl několik dní a potom jsem šel do Mokrého. Tyto prázdniny jsem už žádné delší cesty nepodnikal.

Školní rok 1852/3

Tento školní rok jsem opět začal jako obyčejně při velmi malé návštěvě žáků, neb t. č. nebylo nucené navštěvování školy a žáci dokud pásli husy a dobytek, zřídka do školy přicházeli, až teprve když se domácí zvířátka do chlévů pozavírala. P. Mádr mi zase při započetí školního roku přivezl svou rodinu Mária a Josefa a šlo vše touž cestou jako předešlý rok, jen s tím rozdílem, že mně má rodina při Velikonocích přirostla ještě o jednoho člena. Přivezl p. Mádr svého nejmladšího syna asi 7,5 letého Jana. Tudíž jsem měl už celou rodinu Mádrovu u sebe, mimo nejstarší dcery Anny, která přibyla z Levína a statné otci při obchodu nápomocná byla. Celý rok šlo vše svým chodem, že práce jsem měl dost, za to ale více radosti. O prázdninách jsem konal s nimi výlety.

Nadešla doba opětného započetí školního roku 1852/53. V mém dosavadním života stala se veliká změna. Bylo dne 30. října 1852, když jsem byl vybidnut od p. vikáře Jana Vítečka z Přepych, bych se neprodleně k němu dostavil. Toto vyzvání mne znepokojovalo, co by mi asi důležitého p. vikář říci chtěl. Přijda k němu, cítil jsem z jeho ctihodného přijetí, že to asi nic zlého nebude, pravil mi „Vašíňku „ (tak mne až do smrti nazýval), nechal jsem Vás zavolati kvůli důležité záležitosti. Ve škole v Dobrušce to nedělá dobrotu a nevím, kdo by to napravit mohl než Vy. Od obecnstva přicházejí stále stížnosti, já jsem tam čestným měšťanem a kmotr dětí p. učitele Nováka, tudíž bych rád tam nepořádku odpomohl. Musíte mi to udělat kvůli, ačkoli Vás nerad ztrátím. Jděte tam, nebude Vám to škoditi a za to Vám ručím, že tomu budete rád, neb Vás je škoda v takové ztracené vesnici, když byste ale chtěl jít zpět do Mokrého, vždy Vás ochotně přijmu. Za to ale ručím, že to nikdy neučiníte – zůstal jsem jako ohromen, prosím ho by mne v Mokřém ponechal. Konečně po dlouhém domlouvání jsem svolil. Přijda s touto novinou do Mokrého, udělalo to velký rozruch v obci. Pan představený Baše se tázal, zda dobrovolně bych

do Dobrušky šel, řekl jsem, že velmi nerad, ale že p. vikáře poslechnout musím. Druhý den p. představený s dvěma radními se odebrali k p. vikáři žádající, by mne u nich ponechal, že jsou se mnou spokojeni a já s nimi. On jim odpověděl, ale sousedé, copak Vy tomu člověku chcete v štěstí bránit? Považte, kam by to u Vás přivést mohl, on jest skrze jeho činnost k něčemu jinému povolán, já si v tom jiné rady nevím k jeho dobru, než aby do Dobrušky šel a když by se státi mělo, že by se mu tam nelíbilo, může každou chvíli k Vám přijíti zpět, což pevně doufám, že to neučiní, jinak bych se musel v něho náramně mýlit.

S takovou zprávou přišli sousedé zpět. Když mi tu zprávu sdělili, neměl jsem nic pilnějšího na starosti, než konati přípravy k stěhování. Druhý den vydal jsem se na cestu dříve k mým přátelům do Bohdašína. Tato zpráva je tak nepřekvapila, jak jsem se domníval. P. Mádr se rozmýšlel a pravil: Když to jinak nemůže být....

V Dobrušce brzy jsem si získal lásku jak u rodičů, tak u dětí, tak jsem byl jak náleží spokojen a zpět jíti do Mokrého nebylo ani pomyšlení. Pan učitel Novák a jeho paní se mnou slušně zacházeli, strava byla též slušná. Často jsem se divil, jak to přišlo, že starý podučitel dobře vychází a druhý, že nemůže vydržeti. A tuto otázku mi později položil sám vikář a pravil, že učitel a jeho paní nežli jsem do Dobrušky přišel, notně natřel uši a pohrozil jim, jakmile budou se mnou zle jednati, že uvidí, co se stane. A tuto výhrůžku vskutku delší čas pamatovali, až později, jak z mého Deníku vidno jest, mne začali též tak sužovati, jak měli ve zvyku činiti mým předchůdcům. Ale zasloužilý trest je neminul.“

Poznámka:

Čtenáře jistě zaujaly osudy učitele Václava Viravského, který působil v Mokřém v letech 1849 do roku 1852. Svůj Deník začal psát již v roce 1854, ale pokračoval v něm „Co stařec jednadsmesátiletý“ až v roce 1899. Originál těchto memoárů byl nalezen v pozůstalosti po prvním řediteli Národního divadla, dobušským rodákem Františkem Adolfu Šubertovi a v roce 1916 odevzdán dceři Václava Viravského Josefě Krauserové v Dobrušce. V dobušském muzeu je dochován pouze opis těchto pamětí.

Slibně se rozvíjející učitelská kariéra Václava Viravského zůstala nenaplněna. Josef Mádr v roce 1854 zemřel a Viravský se v roce 1859 oženil s jeho dcerou. Dne 11. září 1861 definitivně školní službu opustil a dále se věnoval obchodu s textilem. Na dnešním Šubertově náměstí vybudoval po požáru Dobrušky v roce 1866 na místě shořelých domků patrovou budovu čp. 53 (zbořena v roce 1982, na místě dnešního finančního úřadu), kam přestěhoval svoji obchodní firmu. Byl jedním ze zakladatelů spolkové přádelny lnu v Opočně (1867) a Spolku tkalcovského ve Valu (1868), který přesídlil k Viravskému do Dobrušky. Z podstaty těchto firem vznikla nová dobušská firma Liznar a Krauser v Opočenské ulici (dnešní Kand). Na jednoho ze společníků firmy (Krausera) převedl své obchody a později provdal také svou dceru Josefu. Po odstoupení dobušského starosty Josefa Archleba a rozpuštění městského zastupitelstva byl v roce 1897 jmenován předsedou správní komise a svěřeno mu řízení města. Byl též vynikajícím hudebníkem. Byl také spoluzakladatelem dobušského hasičského sboru a vydobyl si všeobecnou vážnost a úctu.

Václav František Viravský se dožil vysokého věku 84 let a zemřel 27. března 1913 ve svém domě čp. 53 a byl pohřben do rodinné hrobky na městském hřbitově v Dobrušce.

Prameny:

Městské muzeum Dobruška, sign. XIV/223, karton č. 103

Opis Deníku Václava Viravského z Dobrušky (1899)

Deník opsál v roce 1942 Václav Malý, poštmistr v. v. a správce Městského muzea v Dobrušce

mš (Václav Matouš) – Václav František Viravský (1829 – 1913), in: Městský zpravodaj Dobruška, únor 1993, s. 1 - 4

Dr. Josef Ptáček z Dobrušky

O Václavu Františku Viravském napsal také Jiří Frýzek ve své knize *Ze starých kronik*, z které uvádíme pár slov z jeho článku „Z deníku bývalého kantora“.

„**Václav Viravský, obchodník a měšťan dobušský**, narozený roku 1829 v Malé Skalici na bývalém panství smiřickém, byl nejprve podučitelem v Slavoňově, pak v Mokřém a nakonec v Dobrušce, kde se oženil a učitelského povolání vzdal. V jeho deníku, který vedl až do roku 1877, se nachází hojně zajímavých zápisků o tehdejších poměrech školských a učitelských, i různé cenné zprávy o událostech a poměrech v našem podhorském kraji“.

Kniha přináší vybrané příběhy z regionálních kronik, které promítají život v Orlických horách v dobách minulých. Zachovává jejich dobovou a jazykovou autenticitu se snahou vyvolat u čtenářů pocit skutečného listování ve starých kronikách. Jiří Frýzek, člen Obce spisovatelů, je prozaik, autor literatury faktu a scenárista. Kniha je velmi zajímavá a doporučujeme ji všem milovníkům regionální literatury. Zvlášť, když je v ní zmínka i o Mokřém ©

Zdroj: internet a Tiskárna a vydavatelství Oftis Ústí nad Orlicí www.oftis.cz

Informace z obce a obecního úřadu

Úvodní slovo starostky obce

Vážení spoluobčané.

Všem přeji klidné a pohodové Vánoce. Dětem spoustu dárků, rodičům hodné děti a pevné nervy.

Pokud se trochu zastavíme nad uplynulým rokem, pro obec byl úspěšný. V soutěži Vesnice roku jsme zabodovali a tím získali 600 tis. dotačních korun na činnost obce. Je tím korunováno několikaleté úsilí. Uspořádala se spousta akcí jak kulturních, tak i méně kulturních, tradičních i nových. Přednášky, čarodějnice, posvícení, rozsvícení stromu atd. Chtěla bych poděkovat všem, kteří pomáhali, i těm, kteří se zúčastnili.

Na příští rok plánujeme dokončení budovy OÚ a opravy chodníků v obci. Na to bychom měli využít již výše zmíněné prostředky. Mimo to samozřejmě knihovna bude opět pořádat kulturní a společenské akce, na něž jsou tyto prostředky také určeny. V roce 2012 Vám přeji hlavně zdraví, štěstí, lásku a vzájemnou toleranci. V neposlední řadě samozřejmě peníze.

S Vámi všemi se těším na setkávání v příštím roce.

Blanka Kučerová

Zasedání zastupitelstva obce - 2011

Zasedání zastupitelstva ze dne 3.11.2011

Účast zastupitelů: 5

Účast obyvatel: 3

Usnesení 38/2011	Určení zapisovatele a ověřovatelů zápisu
Usnesení 39/2011	Schválení programu zasedání
Usnesení 40/2011	Ukončení bytové nájemného v domě čp. 20 a pověření místostarostky Věry Faltusové a předsedy kontrolního a finančního výboru Miroslava Hladného k převzetí bytu, provedení inventury a kontrole tohoto majetku
Usnesení 41/2011	Zastupitelstvo souhlasí, že v případě nečinnosti kontrolního a finančního výboru bude provedena personální změna
Usnesení 42/2011	Rozpočtové opatření
Usnesení 43/2011	Souhlas s návrhem oprav čističky odpadních vod na katastru obce Mokré, dle projektové dokumentace firmy EKO EKO s. r. o., která ji zpracovala pro společnost Veolia Hradec Králové
Usnesení 44/2011	Záměr obce Mokré 2/2011 o pronájmu nemovitosti čp. 20 (budova bývalé mateřské školy) a přílehlých pozemků
Usnesení 45/2011	Prodej čp. 20 (budova bývalé mateřské školy) jako objektu k bydlení
Usnesení 46/2011	Schválení diskuse

Mimořádné zasedání zastupitelstva ze dne 14.11.2011

Účast zastupitelů: 5

Účast obyvatel: 0

Usnesení 47/2011	Určení zapisovatele a ověřovatelů zápisu
Usnesení 48/2011	Schválení programu zasedání
Usnesení 49/2011	Schválení podání žádosti z Programu obnovy venkova - Dotační titul 1 – Obnova a údržba venkovské zástavby a občanské vybavenosti.
Usnesení 50/2011	Schválení diskuse

Zasedání zastupitelstva ze dne 13.12.2011

Účast zastupitelů: 5

Účast obyvatel: 0

Usnesení 51/2011	Určení zapisovatele a ověřovatelů zápisu
Usnesení 52/2011	Schválení programu zasedání
Usnesení 53/2011	Neprodat akcie Východočeské plynárenské společnosti Portfolio Manager A&CE Global Finance, a. s., Brno
Usnesení 54/2011	Schválení rozpočtového provizoria na rok 2012 dle rozpočtových pravidel obce, v souladu se směrnicí o tvorbě rozpočtu obce.
Usnesení 55/2011	Schválení rozpočtového opatření k 31.12.2011
Usnesení 56/2011	Schválení příspěvků na neinvestiční výdaje v roce 2011 mateřským školám v Opočně, Českém Mezirříčí a Jeníkovcích
Usnesení 57/2011	Schválení, aby finanční a kontrolní výbor prováděli kontroly 1x za čtvrtletí, minimálně 3x ročně
Usnesení 58/2011	Schválení vyúčtovaných dotací v roce 2011 a žádosti na dotace na rok 2012
Usnesení 59/2011	Schválení diskuse

ZÁMĚR OBCE MOKRÉ č. 2/2011 dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů

**Obec Mokré na základě usnesení zastupitelstva obce na veřejném zasedání dne 3.11.2011 zveřejnila záměr:
pronajmout nemovitost čp. 20 a přilehlé pozemky**

- a) základní nájemné bytových prostor – 35 Kč/1 m²
- b) nájemné nebytových prostor 14,00 Kč/1 m² a měsíc – pronájem pouze větší herny – 64 m²
- c) nájemné pozemky p. č. st. 19 o výměře 680 m² – cena 1 Kč/1 m² a rok
- d) nájemné pozemek p. č. 64 zahrada o výměře 165 m² – cena 1 Kč/1 m² a rok
- e) nájemné pozemek p. č. 63 o výměře 327 m² – cena 1 Kč/1 m² a rok
- f) nájemné vedlejší stavba – kůlna s garáží na pozemku p. č. st. 19 – 350 Kč/1 měsíc

Nájemné bude na dobu určitou 1 rok od sepsání smlouvy.

Občané, kteří mají zájem o tento pronájem, mohou podat písemnou žádost osobně na Obecním úřadě Mokré v úředních hodinách nebo žádost doručit poštou.

Při zaslání poštou na adresu: Obecní úřad Mokré, Mokré čp. 12, 517 71 České Meziříčí

E-mailem: posta@obcemokre.cz

Datovou schránkou: ID datové schránky: q43a56s

Podmínky doručení:

V žádosti musí být uvedeno jméno žadatele nebo firmy, bydliště nebo sídlo firmy, kontaktní údaje a k jakému účelu chce zájemce nemovitost pronajmout. Bližší podrobnosti na Obecním úřadě Mokré v úředních hodinách.

Nájemné bylo ukončeno na žádost nájemníků k 30.11.2011.

Dílčí přezkoumání hospodaření obce

Dne 7.12.2011 se uskutečnilo dílčí přezkoumání hospodaření obce Mokré za rok 2011 kontrolním oddělením Krajského úřadu Hradec Králové a byly přezkoumány následující písemnosti: pravidla rozpočtového provizoria, rozpočtová opatření, rozpočtový výhled, schválený rozpočet, závěrečný účet, mzdová agenda, odměňování členů zastupitelstva, pokladní doklady, rozvaha, účetní doklady, výkaz pro hodnocení plnění rozpočtu, výkaz zisku a ztráty, smlouvy a další materiály k přijatým účelovým dotacím, nájemní smlouvy, vnitřní předpisy a směrnice, zápisy z jednání zastupitelstva včetně usnesení, zápisy z kontrol finančního a kontrolního výboru.

Výsledek kontroly: Při dílčím přezkoumání hospodaření obce Mokré nebyly zjištěny chyby a nedostatky.

Rozpočtové provizorium na rok 2012

Rozpočtové provizorium je sestaveno na základě schválených pravidel při sestavování rozpočtového provizoria obce Mokré dle směrnice č. 6 o tvorbě rozpočtu obce Mokré.

V období rozpočtového provizoria:

1. obec hradí nejnutnější výdaje zabezpečující provoz obecního úřadu a obce
2. hradí závazky vyplývající z již uzavřených smluv

Po schválení rozpočtu na rok 2012 se příjmy a výdaje rozpočtového provizoria stávají příjmy a výdaji rozpočtu po jeho schválení.

Příjmy v korunách	
daňové příjmy:	1 100 000,00
nedaňové příjmy:	126 000,00
kapitálové příjmy:	100 000,00
dotace:	dotace na státní správu 60 100,00
	dotace T-Mobile 30 500,00
celkem běžné příjmy	1 416 600,00

Výdaje v korunách	Paragrafové členění
2212 silnice	10 000,00
2219 pozemní komunikace	10 000,00
2229 ostatní služby v silniční dopravě	10 000,00
2321 odpadní vody	10 000,00
2333 úpravy drobných toků	10 000,00
2341 vodní díla v krajině	10 000,00
3111 příspěvek MŠ	40 000,00
3113 příspěvek ZŠ Opočno	80 000,00
3314 knihovna + výtvarný klub dětí	60 500,00
3319 kultura	60 000,00
3341 rozhlas	5 000,00
3349 zpravodaj	10 000,00
3399 věcné dary obyvatelstvu	20 000,00
3421 volný čas dětí a mládeže - hřiště	25 000,00
3612 dům čp. 20 - bytové hospodářství	30 000,00
3613 dům čp. 88 - obchod a klub	100 000,00
3631 veřejné osvětlení	90 000,00
3632 hřbitov	30 000,00
3639 územní rozvoj obce	5 000,00
3721 nebezpečný odpad	10 000,00
3722 komunální odpad	50 000,00
3723 hřbitovní odpad	10 000,00
3742 chráněné části přírody	10 000,00
3745 údržba obce	60 000,00
6112 zastupitelstvo obce	150 000,00
6171 správa obce	501 100,00
6310 poplatky bance	10 000,00
celkem běžné výdaje	1 416 600,00

Dotace v roce 2012

Program obnovy venkova - 50 %

Žádost na dotaci na zateplení střechy obecního úřadu byla podána včas a byla shledána bez chyby. Rozpočet je 460 tisíc na zateplení střechy, úprava fasády, nátěry a odizolování budovy.

Ministerstvo pro místní rozvoj - 80 %

Ministerstvo pro místní rozvoj poskytne obci Mokré za získání Modré stuh (za společenský život a kulturu) dotaci ve výši 600 tisíc Kč, která dle podmínek bude činit 80 % finančních prostředků v podané žádosti obce. Obec Mokré. Obec Mokré využije této finanční odměny na zateplení střechy a dalších prací na budově obecního úřadu z důvodu, že tato dotace je výhodnější než z Programu obnovy venkova a další podmínkou je, že obec nemůže podat žádosti do obou programů v jednom roce. Žádosti se přijímají v únoru 2012.

Fond životního prostředí – 90 %

Úprava Lipové aleje Mistra Jana Husa ke hřbitovu dle schválení zastupitelstva v minulých letech. Úprava se bude provádět pouze, pokud bude tento program vyhlášen a dotaci obec obdrží.

Odpady v obci

Svoz odpadů v obci

Na základě dotazů ohledně častějšího vývozu komunálního odpadu v obci, jsme od firmy Marius Pedersen získali tyto možnosti svozů:

1. Svoz 13x – modrá známka - 1x měsíčně
2. Svoz 6x – fialová známka - 1x za dva měsíce
3. Svoz 21x . bílá známka - v zimním období 1x za 14 dní a v letním období 1x měsíčně

Svozový den je **ČTVRTEK!**

Občanům jsou k dispozici známky na popelnice 110 l, 120 l a 240 l. Svozová firma dodává i popelnice.

Smlouvy s občany a platby známek se budou uzavírat hned v lednu. Firma Marius Pedersen bude ještě celý leden vyvážet odpady na známky roku 2011. Od února již musí mít všichni zakoupenou novou známku. Nové smlouvy se samozřejmě budou uzavírat celý rok, občan pak zaplatí poměrnou část svozů.

Svozový kalendář na rok 2012

MĚSÍC	SOVZ 21x - BÍLÁ	SOVZ 13x - MODRÁ	SOVZ 6x - FIALOVÁ
leden	2,4	2	
únor	6,8	6	6
březen	10,12	10	
duben	14,16	14	14
květen	18,22	18,22	22
červen	26	26	
červenec	30	30	30
srpen	24	34	
září	38	38	38
říjen	40,42	42	
listopad	44,46,48	46	46
prosinec	50,52	50	

Platby za jednotlivé svozy:

Svoz 21x za rok 1 390,00 Kč
Svoz 13x za rok 790,00 Kč
Svoz 6x za rok 480,00 Kč
Pytel na komunální odpad 68,00 Kč

Popelnice, které prodává svozová firma:

Plastová popelnice 240 l 1 260,00 Kč
Plastová popelnice 120 l 765,00 Kč
Kovová popelnice 110 l 828,00 Kč
Cena popelnice se může během roku mírně lišit.

Komínem proletí snad cokoli

Zima začíná a nepříjemný zápach, který se line z komínů ve městech i vesnicích, nepřipomíná nic, co by vyrostlo v lese. Aby takových drastických zážitků bylo co nejméně, dohlížejí na to mimo jiné také odbory životního prostředí. Stále jsou však lidé, kteří jsou schopni v kamnech nebo kotli spálit i domovní odpad a otravují život svému okolí. Za to jim hrozí pokuta, která se může vyšplhat až do výše 10 tisíc korun. Při kontrole topení pak musí lidé dokazovat, jak likvidují domovní odpad.

Jaké palivo nejvíc škodí

Plasty - uvolňují se jedovaté látky, zejména dioxiny
Natřené dřevo - při jeho pálení se uvolňuje například formaldehyd

Nápojové kartony - uvolňují se z nich těžké kovy
Pneumatiky - jejich pálení uvolňuje polyaromatické uhlovodíky

Uhlí - kouř obsahuje oxidy síry a dusíku

Dřevo - při dobrém vysušení a kvalitním kotli je škodlivin málo

Někteří občané však topí povoleným palivem, přesto se z jejich komínů line zápach, který obtěžuje okolí. To může být způsobeno větší prašností u levného uhlí nebo používáním mokrého dřeva. V tomto případě by mohl pomoci tlak na distributory paliv, aby na trh nedodávali méně hodnotné a nekvalitní topivo. Zdroj: Rychnovský deník

Různé obecní

Úřední hodiny mezi svátky

V době od 27.12.2011 až do konce roku nebude obecní úřad ani knihovna úřadovat. Úřední hodiny budou až první týden v lednu 2012 v obvyklých hodinách.

Prodej masa a uzenin

Od listopadu do Mokrého zajíždí pojízdná prodejna masa a uzenin. Obchod provozuje Renata Broulíková, Na Cihelnách 25, Jaroměř a všechny srdečně zve do svého krámků každý čtvrtek (kromě svátků):

11.30 – 12.10 hodin před místní prodejnou smíšeného zboží

12.15 – 12.30 hodin v části obce V Lípách u autobusové zastávky

Maso a uzeninu je možné si také předem objednat na tel. číslo 604 184 200 nebo e-mailem na renata.broulikova@email.cz.

V případě nějaké změny – času, případně nemoci vás o tom budeme informovat na vývěsce u obecního úřadu a na webových stránkách obce.

Nová dopravní značka V Lípách

V listopadu proběhlo V Lípách místní šetření k navržené dopravní značce, o kterou požádali místní obyvatelé. Jednání na obecním úřadě se zúčastnili pracovníci Dopravního inspektorátu Rychnov nad Kněžnou, Správy a údržby silnic Královéhradeckého kraje a města Dobrušky. Všichni se nakonec shodli na osazení nové značky (v místě stávající padesátky). Dále Policie ČR navrhla z důvodu zvýšeného provozu těžkých a vysokých vozidel častěji provádět měření rychlosti a výšky vozidel. Měření bude probíhat po celé obci, zvláště v úseku před obecním úřadem a V Lípách.

Pronájem hřbitovních míst

Ke konci roku 2012 končí smlouvy na pronájem hřbitovních míst na hřbitově v Mokrému. Žádáme všechny, kteří mají nějakou změnu, tj. smlouva bude na jinou osobu, telefon, bydliště apod., sdělte tuto skutečnost obecnímu úřadu. Nemusíte chodit osobně, můžete tuto zprávu poslat e-mailem na posta@obecmokre.cz nebo telefonicky na číslo 494 661 294 v úředních hodinách.

Během roku 2012 budeme zpracovávat podklady pro nové smlouvy, které budou k dispozici v prvním čtvrtletí roku 2013, a to z toho důvodu, že platby za služby se počítají z nákladů na hřbitov z posledních 3 – 5 let. Poplatek za pronájem místa je ze zákona a odvíjí se podle počtu obyvatel v obci.

Z kroniky obce

Jubilea

Na konci roku slaví své životní jubileum pan Jiří Čtvrtečka. Do dalších let mu přejeme hodně zdraví, štěstí a pohody.

Smaragdová svatba

V Mokrému jsme již slavili Zlatou svatbu, Diamantovou svatbu i Smaragdovou svatbu.....50 let společného života oslavili v prosincových dnech 2006 manželé Hana a Zdeněk Žďárských. Pět let uplynulo jako voda a dnes na konci roku 2011 spolu slaví již 55 let ode dne, kdy si řekli své „Ano“. Název této svatby nese jméno Smaragdová. Smaragd je zelený kámen, o kterém se praví, že temně zelená barva tohoto kamene připomíná pohled do tůně hluboké tak, jak hluboký cit trvá mezi partnery.

Manželům Žďárským přejeme do dalších let společného života hodně zdraví a rodinné pohody.

Vánoční dárky pro děti i naše seniory

I v letošním roce, po náročné rekonstrukci obecního úřadu a knihovny, obec v předvánočním čase nezapomněla na děti a seniory nad 70 let. Pro všechny byly nachystány drobné dárky a sladkosti. Seniorům je opět roznesli naši „týnedři“, kteří se na roznášku vždy moc těší. Jsme rádi, že naše děti a mládež mají k mokerským babičkám a dědečkům takový vztah.

Jelikož nám všem záleží na bezpečnosti našich dětí, které jsou účastníky silničního provozu, zakoupili jsme dětem do 15 let nejen sladkosti, ale také reflexní přívěšky, aby je bylo na silnicích dobře vidět! Firma, která nám je dodala, má mnoho výrobků, které přispívají k bezpečnosti osob na našich silnicích.

Více na www.altima.cz

Mokré v tisku a webových portálech – pokračování

80) 11.10.2011 Orlický týdeník č. 71

- Nejkrásnější kůň, skok mohutnosti i westernáři. Skoro letní den s Hubertovou jízdou si užívali v Mokré.

81) 19.10.2011 Rychnovský deník č. 245

- Cestování je přeci velká zábava

82) 19.10.2011 Deštník – Zpravodaj obce Deštné v Orlických horách

- Soutěž zpravodajů Rychnovska

83) 21.10.2011 Rychnovský deník č. 247

- Nejrozkvětější dům v Mokré byl prý ten Novotných

84) 1.11.2011 Rychnovský deník č. 255

- Vyberte ten nej obrázek malých i velkých tvůrců

85) Kroniky a kronikáři – Zpravodaj pro obecní kronikáře a vlastivědné pracovníky

- Setkání kronikářů v Lysé nad Labem
- Potřebuje zákon 132/2006 Sb. prováděcí vyhlášku? Potřebují ji kronikáři?

86) Studijní a vědecká knihovna Hradec Králové

- Knihovny Královéhradeckého kraje v proudu času 2005 – 2010. Šumné knihovny - Knihovna U Mokřinky Mokré (okres Rychnov nad Kněžnou)

87) 9.11.2011 Rychnovský deník č. 262

- V Mokré přivítali dva občánky

88) 30.11.2011 Rychnovský deník č. 279

- Přijďte si zazpívat s Deníkem koledy

89) Zpravodaj OÚ Lidice 12/2011

- Veřejná knihovna Lidice – Informuje – Vánoční nadílka v naší knihovně

90) 6.12.2011 Rychnovský deník č. 284

- Mikulášská nadílka v okrese – Dnes zvyk, co děsí zlobivé děti, dříve pomoc chudým

91) 9.12.2011 Orlický týdeník č. 86

- Čerti v Mokré

92) 13.12.2011 Knihovnicko-informační zpravodaj

Královéhradeckého kraje U nás

- Šumné knihovny – Soutěž zpravodajů Rychnovska 2011 již podruhé
- Knihovna roku 2011

93) 17.12.2011 Rychnovský deník č. 294

- Na vozíku se teď chystá objet celou Austrálii

Všechny články jsou na www.obecmokre.cz nebo www.obecmokre.cz/knihovna a také v knihovně. Články se po roce archivují a ukládají do kroniky obce.

Receptář Mokrého!

Kronikářka a knihovnice obce Mokré Dagmar Honsnejmanová připravuje novou publikaci – Rodinný receptář mokerských pochutin a tekutin (pracovní název). Kdo má doma nějaký dobrý recept, svůj, babiččin, nový či letitý, doneste jej do knihovny nebo zašlete na adresu kronika.mokre@seznam.cz. Publikace bude obsahovat recepty všech chutí – tj. předkrmy, polévky, slané či sladké pečivo, hlavní jídla, přílohy, šťávy, zavařeniny, také recepty zelné, houbové, zeleninové, ovocné....atd.

Představte svoje recepty a zachovejte je i pro další generace! Děkujeme! Budeme rádi i za příběhy, které se váží k životu současných obyvatel nebo našich předků.

Plavba námořního kapitána Petra Ondráčka v datech

Naposledy jsme na satelitní mapě mohli najít Petra Ondráčka u Kanárských ostrovů. To bylo 10. října 2011.

24.10.2011 – cesta k rovníku.

2.11.2011 - jsem přeplul rovník v 05:56:36 UTC na 28 32,475W. Tedy jako obvykle v noci. Nicméně jsem něco natočil - GPS, poděkování Neptunovi a obřad smočení nohou pro vykročení na jižní polokouli.

22.11.2011 - teď pluji Jižním Atlantikem, na úrovni kousek pod Rio de Janeiro, asi na 29. rovnoběžce.

5.12.2011 - dnes pluji zhruba na 37. rovnoběžce jižní šířky a na 4. poledníku západní délky. Pod nejjižnější výběžek Afriky to mám 1.163 Nm, což je 2.153 km. Měl bych jej minout zhruba koncem prosince. Počasí se začíná zhoršovat, vzduch i voda se ochlazuje,

přichází potřeba čaje do termosek pro noční kormidlování. Vzhledem k tomu, že nejnovější autopilot je rozbitý, snažím se co nejvíce šetřit stávající autopiloty a kormidluju sám při silnějším a silném větru. Vlny se zvětšují a často se nějaká přivalí do kokpitu. I přes dobré jachtařské oblečení si vždy najde u krku skulinu a proteče až na nohy. Vnitřní materiály jsou našťastí tak uzpůsobeny, že nejsou vyloženy chladivé a voda se drží v tělesné teplotě – pokud se ovšem nenabere stejnými skulinami vzduch z venku. Pak je hned zima. Člověk je prakticky celé dny ve vlhku.

18.12.2011 – blíží se k nejjihnějšímu výběžku Afriky – Mys Agulhas, pod nímž bych měl být asi na Vánoce.

V poslední době se dá říci, že nebyly téměř žádné poruchy, po bezvětří přišel příznivý vítr a Singa frčí celkem pěknou rychlostí 4,5 -6 uzlů za hodinu. Podařilo se rozmontovat rozbitého autopilota zvaného Willson 1, zjištěná závada však vypadá jako definitivní vyřazení tohoto pomocníka. Kapitán se asi jen tak nevzdá a určitě přemýšlí po nocích na nějakém řešení. Také se asi zase probudil náš šotek záškodníček a chvíli to vypadalo na jeho úřadování. Autopilot vypadl přesně v jediném momentě, kdy mohlo být provedeno nejpřesnější kontrolní měření pomocí sextantu. Též bylo hezké psát několik dnů za sebou větu „Jsem OK, oči a koleno taky.“ Budeme držet pěsti, aby takovýto týdnů bylo co nejvíce.

Míle ke dni 22.11.2011- na rovník to bylo 3663 Nm a 1042 hodin plavby. K dnešnímu dni to je celkem 5882 Nm a 1510 hodin plavby.

Zkratky, které se používají při plavbě:

- **Světové strany** se nazývají anglicky - E východ, W západ, N sever, S jih. Pak již není těžké si značky odvodit. Např. NE znamená, že vítr fouká od severovýchodu
- **Rychlost lodi a větru** na moři je udávána v námořních mílech neboli uzlech, přičemž uzel /knot-kt/ je definován jako jedna námořní míle (1852 m) za hodinu. Když Petr napíše, že fouká 12 kt, znamená to, že fouká vítr 12 Nm za hodinu /Nm = námořní míle/
- **LA je waypoint** – bod na mapě složený ze zeměpisné šířky a délky, který umožňuje stanovení kursu plavby
- **Grab bag** - záchranné zavazadlo, které má být připraveno v plné výbavě pro případ náhlé evakuace do záchranného ostrůvku. Mělo by obsahovat pokud možno vše důležité pro pobyt na ostrůvku vč. trocha jídla, ručního odsolovače vody, trychtýře, oblečení, nože, háčky na ryby....

Petr a Jarmila Ondráčkovi

Průběžné zprávy o plavbě, pozici lodi můžete sledovat na <http://www.sailboat-singa.cz>. Jsou zde vložena i videa pořízená během plavby. Zprávy z plavby pro ty, kteří nemají internet, zase v příštím čísle ☺ nebo v knihovně

Přání z lodi všem Mokerákům!

Milí a vážení Mokeráci! Moc děkuji za Vaši podporu a dovolu, abych Vám popřál krásné Vánoce plné rodinné pohody a štěstí. Do nového roku 2012 přeji každému dobré zdraví a k tomu potřebnou dávku spokojenosti a lásky. Věřte, že zde v dálce a v osamění zcela pociťuji pravý obsah těchto slov. Zde zní každá fráze jako velká pravda. Děkuji Neptunovi a moři za to, že mně dovolili doplnout do těchto nehostinných míst pod jejich ochranou, i když mi často kladou velmi tvrdé překážky. Bude-li mi dále přáno, přibližuji se k místu vhození vašeho vzkazu v lahvi.

Mějte se krásně a v následujícím roce 2012 doufám ve shledanou u nás na dvoře v Mokřém. Budu se na vás těšit.

Se vzpomínkou Petr Ondráček

Zprávy ze světa sportu

Autokros a Jánošové

Rok 2011 pro Tomáše Jánoše sice neznamenal prvenství, jako v předchozích letech, ale i tak to byl rok náročný. Svým třetím místem ve své kategorii Divize D 3A – buginy, však dokázal, že patří stále k nejlepším jezdcům.

Závody v roce 2011:

- 7. - 8.5.2011 – Nová Paka – 2. místo
- 4. - 5.6.2011 – Humpolec – nedojel
- 18. - 19.6.2011 – Přerov – 2. místo
- 2. - 3.7.2011 – Nová Paka – ME – Mistrovství Evropy – 15. místo
- 16. - 17.7.2011 – Příbice – nedojel
- 23. - 24.7.2011 – Poříčín nad Sázavou – 2. místo
- 27. - 28.8.2011 – Sedlčany – 3. místo
- 8. - 9.10.2011 – Nová Paka – 3. místo

Druhým rokem také závodí na své bugině i Tomášův syn Ondra (6 let), který, jak se zdá, také propadl závodění a autokrosu. V letošním roce se umístil ve své kategorii na krásném 8. místě.

Informace poskytl *Taťjana Jánošová*

Gymnastika a Adriana Krejčová

Adriana soutěží zatím stále za TJ SOKOL Dobruška, a to v ZP (základním programu) bez náčiní a v KP (kombinovaném programu) se švihadlem. Letos od září věkově postoupila do vyšší kategorie. Místo se švihadlem bude od příštího roku závodit s míčem. V tomto roce udělala veliký pokrok, hodně se zlepšila. Mají moc dobrý kolektiv, holky jsou super. Trenérky jsou sice přísné, ale fajn. Holčám chystají i zábavu. V létě před začátkem prázdnin hrály něco jako šipkovanou, na konci hry je čekal poklad. Každý rok o prázdninách jezdí do Deštného v Orlických horách na soustředění. Pořádají různé soutěže (účesy, masky, apod.), vymýšlejí zábavu i pro ty nejmenší, 6leté holčičky, které tam jsou už s nimi přes noc na hotelu. Ale jako všude jsou i povinnosti, a to je samozřejmě horší. Teď jim na trénink přišel i Mikuláš s čertem. Mikuláše dělala jedna maminka, čerta a anděla dělaly tyhle starší holčiny 🥰🥰🥰🥰

Závody v roce 2011:

- 26.3.2011 Hradec Králové, Mini ajur cup - 2.místo
- 16.4.2011 Hradec Králové, Hradecká duha - 3.místo
- 14.5.2011 Dobruška, Dobrušské jaro - 3.místo
- 1.10.2011 Vysoké nad Jizerou, Krakonošův pohár - 2.místo
- 22.10.2011 Chrudim, Východočeská liga - 3.místo

Napsala maminka Petra Krejčová a v současné době i rozhodčí na gymnastických závodech

Knihovna 2011

Jak je na tom se statistikou?

Víc než dobře. V knihovně bylo v letošním roce přihlášeno 81 čtenářů, 53 dospělých a 28 dětí. Je to nejvíce od doby jejího obnovení v roce 1997. Stouply také počty návštěv a výpůjček. Přesto, že statistika se provádí až v měsíci lednu, již teď můžeme říct, že návštěvnost v roce 2011 byla téměř 1500 osob, které si vypůjčily více než 1600 dokumentů. Na tak malou knihovnu, jako je ta naše, jsou tato čísla dost výjimečná. I proto se naše knihovna právem dostala do pětice nejlepších knihoven České republiky ve své kategorii.

Podzimní a vánoční akce a soutěže

❖ Vítání občánků

Vítání občánků patří bezesporu na obcích k těm nekrásnějším akcím. Tak tomu je i u nás v Mokrém. Dne 22.10.2011 jsme slavnostně přivítali do Mokrého hned dvě děti, dvojčátka Michaelu a Matěje Rejmanovi. Ve společenském klubu se sešli rodiče a jejich nejbližší, aby si mohli pyšně vychutnat tuto slavnostní chvíli. Za obec je všechny přivítala starostka Blanka Kučerová, která jim předala drobné dárky, a společně se všichni zapsali do pamětní knihy obce Mokré. Kulturní program si připravily Sára Žabenská a Maruška Horáková, které zahrály na flétny. Michaela i Matěj tiše poslouchali, ani nedutali. Michaela v krásných růžových šatečkách jako vychovaná mladá dáma a Matěj jako džentlmen, kterému nechyběl nezbytný společenský motýlek. Všichni si na konec připili na zdraví nejen dětí, ale nás všech. A na závěr venku rodiče čekali malé přátelské traktorové překvapení ☺

❖ Rozsvícení vánočního stromu

Byl konec listopadu a po sněhu ani vidu. První adventní víkend byl víc jarní než podzimní. Náš vánoční strom byl však nastrojen a připraven k rozsvícení. V sobotní podvečer se u něj sešlo víc než 80 osob. Především děti, kterých tam bylo hodně, se těšily na jeho rozsvícení. Však také náš strom patří k nejkrásnějším v okolí a co je nejdůležitější, je "živý". Zahájení se ujala místostarostka paní Věra Faltusová, která přítomné přivítala a popřála všem příjemný nejen dnešní večer, ale krásné a pohodové Vánoce a hodně zdraví do nového roku 2012.

Program si připravili:

- Natálka Leková - přednes
- Maruška Horáková - flétna
- Adam a Šimon Francovi - přednes
- Michal Hroch - trubka
- Adélka Žabenská - přednes
- Sára Žabenská - zpěv
- Dechové kvarteto Petra Ryšavého z Dobrého - žesť

Pro všechny hosty byl připraven svařák, čaj a vánoční cukroví. Pro děti vánoční prskavky. V klubu byla nachystaná i malá prodejní výstava adventních věnečků, pohádkové knížky pro děti a prezentační materiály obce. Poděkování patří všem, kteří se podíleli na přípravě této akce a všem, kteří donesli pro sousedy sladké občerstvení.

❖ Čertovské zvonění

Bylo 2. prosince a ačkoliv by mělo touto dobou už chumelit, počasí vůbec nepřipomínalo předvánoční čas. Čerti do Mokrého přiletěli tentokrát o chvilku dříve, to proto, aby stihli nejen čertovský rej v Opočně, ale i v dalších obcích a městech regionu ☺ Ani tentokrát děti v knihovně nezapomněli na malé dárečky pro obyvatele Mokrého, a tak andělé rozdávali všem malé andílky pro štěstí. Mikuláš se svojí andělskou družinou, v patách jim byla horda čertů, každému popřál veselé Vánoce a hodně štěstí do nového roku.

❖ Tradiční tvoření s Barborkou aneb plná knihovna andílků a hvězdiček

Děti s maminkami ve výtvarném klubu v Mokrému se opět sešly v předvánočním shonu na tradiční výtvarné tvoření. Tentokrát všichni vyráběli papírové andílky jako zapichována nebo vánoční ozdoby, malovali sádrové hvězdičky a z chvojí vytvořili vánoční dekorace na naši vánoční besídku, která je odměnou všem dětem za celoroční návštěvu knihovny a výtvarného klubu. K tomu všemu jeden tatínek přišel zahrát i na kytaru. Maminky donesly vánoční cukroví, nechybělo ovoce, sušená jablka, a tak už to v klubu vypadalo jako o Vánocích.

Děti za své výtvarné tvoření dostaly jako dárek dřevěnou vánoční kometku a vystřihovánku kouzelného vánočního kapříka. Bylo to moc příjemné odpoledne.

Vánočního tvoření se zúčastnilo 9 dospělých a 9 dětí. Všem patří poděkování za nádhernou atmosféru, maminkám za cukroví a také všem, kteří nakonec pomohli uklidit ten nepořádek ☺

❖ Vánoční besídka pro děti i rodiče

Vánoční besídka knihovny v Mokrém je už několikaletou tradicí. Je vlastně odměnou všem dětem, které navštěvují naši knihovnu, rády čtou anebo prostě přijdou jen tak. Při této příležitosti se také vyhodnocuje největší výtvarná soutěž roku "Prázdninové malování".

Ve společenském klubu byla pro děti připravená sváteční vánoční tabule, na kterou si samy připravily dekorace. A účast byla v letošním roce rekordní, sešlo se nás celkem 43. Moc nás potěšilo, že přišli i rodiče s dětmi, které sice nesoutěžily, ale třeba příště už budou! Kdo ví? Slavnostního zahájení se ujala paní starostka Blanka Kučerová. Všichni jsme si společně připili "šampusem" a popřáli si krásné Vánoce a šťastné vykročení do nového roku. Kulturní program v letošním roce zahájila tradičními koledami na flétnu Maruška Horáková. A pak už pokračovaly ostatní děti s básničkami - Ondřej Tačík, Kristýnka Vaněčková, Magdalenka a Kačenka Jílková, Elinka Gruberová, Lucie Tomková na flétnu a klávesy a Sára Žabenská na flétnu.

K poslechu všem hrál na kytaru a zpíval pan Pavel Vávra. Děti si mohly vyzkoušet mluvit i hrát do mikrofону. Všichni se dobře bavili, maminky donesly výborné cukroví, na stole nechybělo ovoce, ořechy a sladkou tečkou byl nanukový dort se šlehačkou.

Děkujeme všem, kteří přišli v té dnešní uspěchané době a poseděli s dětmi u vánočního stroměčku. Poděkování patří i všem, kteří přinesli občerstvení, připravili si program a v neposlední řadě i těm, kteří pomohli uklidit před i po.... ☺

❖ Prázdninové malování – 8. ročník - vyhodnocení

Ceny do této soutěže věnovali:

Nakladatelství Slovart, s.r.o. www.slovar.cz

Somipo, specializované papírnictví Opočno <http://www.somipo.cz>

Komerční banka a.s., Dobruška www.kb.cz

Nakladatelství Fragment www.fragment.cz

o. s. ABAKUS, Opočno www.rkfk.cz

Město Opočno www.opocno.cz

Marius Pedersen a. s. www.mariuspedersen.cz

Koblášová Lucie – Království mokerského rybníka

Jak se žije v mokerském rybníku?

V rybníce může bydlet třeba vodník, jsou tam ryby, žáby, možná taky rusalky....a kdo ví co je ještě? Na to se můžete podívat na webových stránkách knihovny a také přímo v knihovně, kde jsou obrázky vystaveny. V letošním roce se nakonec sešlo 46 obrázků od 31 dětí a 4 dospělých.

Internetového hlasování se zúčastnilo 43 osob a hlasování v knihovně 52 osob, tj. celkem 95 hlasujících. Celkem bylo odevzdáno 484 hlasů.

Nejvíce hlasů obdržel obrázek Kubíčka Kobláasy – Kačenka a vrbička – 51 hlasů. Druhé místo obsadil Náš vodník Mokeráček Dagmar Honsnejmanové s 31 hlasem a třetí místo obrázek Bojíte se? od Kristýnky Vaněčkové s 29 hlasy.

Favoritem ilustrátorky Adély Moravcové se stal obrázek Cestovatel od Jakuba Jánoše a vybojoval si tak hlavní cenu, nádhernou Obrazovou encyklopedii nové generace WOW od Nakladatelství Slovart. Všem malířům srdečně gratulujeme!

Obrázky, malíři a vyhodnocení!

1. kategorie 2 – 4 roky

1. místo + Cena Adély Moravcové (za nápad a zpracování) + **Cena ZUŠ Opočno:** Kačenka a vrbička – 4 roky – Kubíček Kobláasy

2. místo: Maskovaný krokodýl – 2 roky – Magdalena Jílková

3. místo: Vodník v rybníku – 4 roky – Adélka Žabenská

Cena bludičky Mokřinky:

Podvodní ráj – 4 roky – Adam Franc

2. kategorie 5 - 6 let

1. místo: Zelinkov – 5 let – Ondřej Jánoš

2. místo: Vodník chytá ryby – 5 let – Ondřej Tačík

3. místo + Cena ZUŠ Opočno: Rusalka – 5 let – Kateřina Jílková

Cena Adély Moravcové:

Rybí závody – 6 let – Šimon Franc – modrá rybka má super kukuč ☺

Kapr Mates – 5 let – Kateřina Jílková – za zpracování

Cena ZUŠ Opočno: Víla Mokřinka – 5 let – Emička Hejduková

Cena bludičky Mokřinky:

Mokerský rybníček – 5 let – Natálka Lelková

3. kategorie 7 - 9 let

1. místo: Jak se ukrývají dušičky? – 8 let – Kristýna Vaněčková

2. místo + Cena ZUŠ Opočno: Kouzelná ryba – 8 let – Dominika Hrubá

3. místo: Víla Mokřinka a Vodník Mokříš – 9 let – Sára Žabenská

Cena Adély Moravcové:

Závislý žralok – 9 let – Michal Fedor - za nápad

Bojíte se? – 8 let – Kristýna Vaněčková – za zpracování

Cena bludičky Mokřinky:

Vodník v domečku – 7 let – Filip Gruber

Rybník Bublina – 7,5 let – Pavel Hroch

Tady Honsnejmanovo – 7,5 let – Petr Hroch

Ztracená rusalka v lese – 7 let – Nicol Pavlíčková

Vodník hlídá rybník – 8 let – Káťa Svatoňová

Kubíček Kobláasy
Kačenka a vrbička

Jakub Jánoš - Cestovatel

4. kategorie 10 - 13 let

1. místo: Království mokerského rybníka – 12 let – Lucie Koblášová

2. místo: Nová doba – 13 let – Karolína Vaněčková

3. místo: Žabí princezna – 11 let – Jakub Jánoš

Cena Adély Moravcové:

Cestovatel – 11 let – Jakub Jánoš – za nápad – můj osobní favorit celé soutěže

Vodník – 13 let – Karolína Vaněčková – za zpracování

Cena ZUŠ Opočno: Vodní svět pod hvězdami – 10 let – Patrik Záslavský

Cena bludičky Mokřinky:

Duhový den u rybníka – 10 let – Maruška Horáková

Rybník u chalupy – 12 let – Vanesa Hubáčková

Žába v dešti – 11 let – Anička Kinclová

Zlatá rybka v mokerském rybníku – 13 let – Daniel Krejčí

Moře uprostřed rybníku – 11 let – Adriana Krejčová

Kapr – 11 let – Jaroslav Rak

Zlatá rybka v křišťálovém moři – 12,5 let – Pavel Vávra

Do Mokrého přijel host – 11 let – Michal Valeš

5. kategorie 15 – 100 let

1. místo: Náš vodník Mokeráček – Dagmar Honsnejmanová

2. místo: Útok vodního hada na Mokré – Renata Krejčová

3. místo + Cena Adély Moravcové: Žebyryba – Jiřina Faltusová – za zpracování

Cena Adély Moravcové + Cena ZUŠ Opočno: Utopená holinka – Jiřina Faltusová – za nápad

Cena bludičky Mokřinky: Kůň v rybníku – Lucie Tomková

Tyto akce podpořilo MK ČR v rámci projektu knihovny „Domov je nejhezčí místo na světě“, T-Mobile prostřednictvím Nadace VIA v rámci projektu „Tak tohle je náš domov! Nejkrásnější místo na světě!“ a Cukrovar České Meziříčí.

Fotografie ze všech akcí jsou na stránkách www.obecmoke.cz/knihovna.

Dotace v knihovně v roce 2011

Dotace z Fondu T-Mobile prostřednictvím Nadace VIA – 50 %

T-Mobile – dotace poskytnutá na rok 2010/2011 na projekt „Společně pracovat – společně se bavit“ ve výši **23 500 Kč**.

Z dotace byly financovány akce:

1. Rozsvícení vánočního stromu 2010
2. Čertovské zvonění 2010
3. Slet čarodějnic 2011
4. Dětský den aneb dnes je vše dovoleno 2011
5. Květinová soutěž o nejrozkvetlejší dům 2011
6. Posvícení 2011

Projekt byl ukončen 30.9.2011, vyúčtován a předán ke kontrole Nadaci VIA, která jej shledala bez chyby.

Dotace Ministerstva kultury ČR - K21/2011 – 21 %

Knihovna obdržela na svoji činnost v roce 2011 dotaci z Ministerstva kultury ČR z grantu Knihovna 21. Století na projekt „Domov je nejhezčí místo na světě“ ve výši **10 000 Kč**.

Z dotace byly financovány akce:

1. Výtvarná dílna začíná a končí Velikonočním potlachem!
2. Pohádkové postavičky Orlických hor
3. Cestování na Galapágy a do Ekvádoru
4. Přednáška na téma: Indie – krutá i přívětivá zároveň
5. Svědectví z ráje a zrudlý Měsíc na červenové obloze
6. Stoletý herbář II
7. Soutěž zpravodajů Rychnovska
8. Prázdninové malování dětí
9. Výstava a přednáška s ilustrátorkou Adélou Moravcovou
10. Vánoční zdobení v klubu
11. Rozsvícení vánočního stromu v Mokřem
12. Čertovské zvonění
13. Vánoční besídka

Projekt bude ukončen k 31.12.2011 a vyúčtován.

Dagmar Honsnejmanová – Náš vodník Mokeráček

Naše knihovna v publikaci Studijní a vědecké knihovny Hradec Králové

Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové vydala ke konci roku 2011 ojedinělou publikaci, která zachycuje vývoj knihoven a knihovnictví na území Královéhradeckého kraje v proudu času 2005 – 2010.

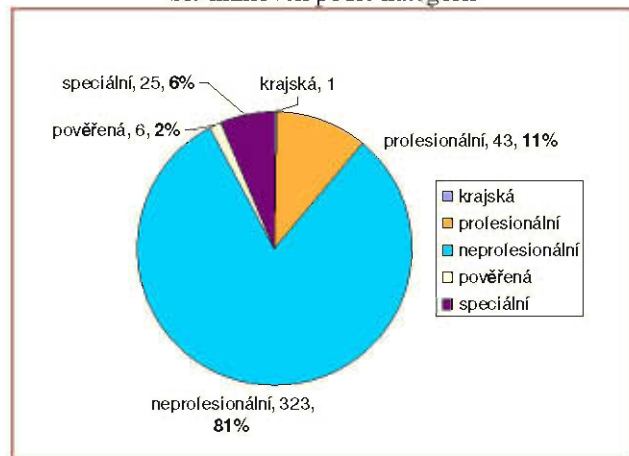
Královéhradecký kraj je zemědělsko-průmyslové území s bohatě rozvinutým cestovním ruchem. Průmysl je soustředěn do velkých měst, intenzivní zemědělství využívá úrodnou oblast Polabí. Největší koncentrací cestovního ruchu v České republice se vyznačují Krkonoše. Kraj zaujímá 6 % rozlohy České republiky a území je od roku 2000 rozděleno do pěti okresů - Hradec Králové, Jičín, Náchod, Rychnov nad Kněžnou a Trutnov. Rozlohou je největší okres Trutnov. Na území kraje je celkem 448 obcí, z toho 48 měst a 10 městysů.

Ke konci roku 2010 měl Královéhradecký kraj celkem 554 tisíc obyvatel, což je 5,3 % celkového počtu obyvatel České republiky. Nejlidnatějším okresem je okres Hradec Králové, kde se nachází krajská metropole Hradec Králové s 95 tisíci obyvateli. Naopak populačně nejmenší je okres Rychnov nad Kněžnou. Podíl městského obyvatelstva dosahuje v rámci kraje celkem 67 %. Nejméně urbanizovaný je okres Jičín, kde žije i nejvíce obyvatel v obcích do 500 obyvatel. Královéhradecký kraj má celkově nejvyšší podíl obyvatel ve věku nad 65 let (16,5 %) v rámci republiky. Nejvíce mladých do 14 let žije v okresech Rychnov nad Kněžnou a Náchod,

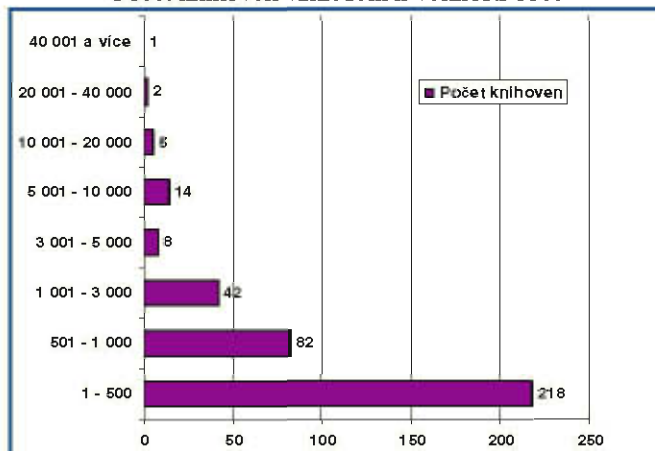
nejvyšší podíl obyvatel ve věku 15-64 let byl v okrese Trutnov a ve věkové skupině nad 65 let je na prvním místě okres Hradec Králové.

Sít veřejných knihoven je v současné době po ukončení celostátní registrace téměř stabilní, knihovnické služby nabízí v našem regionu krajská knihovna, 49 profesionálních a 321 neprofesionálních knihoven, 61 poboček a 24 specializovaných knihoven.

Sít knihoven podle kategorií

Počet knihoven vzhledem k velikosti obce

Vzhledem k výše uvedené charakteristice pracuje v kraji 58 % knihoven v obcích do 500 obyvatel. Na fungování těchto knihoven se od roku 2003 významným způsobem podílí regionální služby. Navázaly na dřívější střediskové systémy a dnes jsou často jedinou cestou, kudy proudí do malé knihovny aktuální fondy, praktická pomoc při revizích či podněty k profesnímu vzdělávání, novým službám a využívání informačních technologií.

V roce 2010 knihovny Královéhradeckého kraje zaznamenaly 2 354 585 návštěv (fyzických i virtuálních). V porovnání s rokem 2005, kdy byla ještě návštěvnost přes weby z technických důvodů značně omezená a nesledovala se návštěvnost kulturních akcí, to znamená nárůst o 109 %. Struktura návštěvnosti a poskytovaných služeb se v posledních letech dynamicky mění, pravidelnou registraci si platí přibližně stále stejný počet občanů, celkově 16 % obyvatel kraje. Stále významnější skupinou jsou uživatelé neregistrovaní, kteří navštíví kulturní pořad, vzdělávací lekci nebo přijdou za internetem. Klasických výpůjček literatury je požadováno méně (v roce 2010 92 % oproti roku 2005) a lidé celkově čtou méně počet publikací za rok. Návštěvnost veřejného internetu dosáhla svého vrcholu v roce 2008 a nyní mírně klesá, v roce 2010 přišlo do knihovny za internetem 11, 6 % návštěvníků. Knihovny se stále častěji prezentují jako pořadatelé kulturních a vzdělávacích pořadů, počet těchto akcí vzrostl za posledních pět let o 64 %.

Vývoj služeb našich veřejných knihoven je každoročně už od roku 1976 komentován ve statistické ročence, která v současnosti vychází na CD pod názvem **Knihovny Královéhradeckého kraje v roce...**. Všechny hlavní události novodobých dějin východočeského knihovnictví zmapoval za dvacet jedna let své existence **knihovnicko-informační zpravodaj U Nás**. Aktuální ročníky těchto publikací jsou dostupné pro všechny zájemce na webové adrese: www.svkhhk.cz
Eva Semrádová, Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové

Citace z knihy:

.....publikace si dala za cíl zachytit stav knihovnictví Královéhradeckého kraje a ohlédnout se za významnými událostmi posledních pěti let. V úvodních kapitolách jsme zaznamenali sumární informace i zajímavosti o našem kraji, jeho knihovnách a knihovnicích. Druhá část publikace s názvem *Šumné knihovny* dává prostor 84 knihovnám s nadprůměrnými výkony, aby představily své aktivity.

Jednou z těchto 84 knihoven je i naše Knihovna U Mokřinky. Zde je její medailon:

Knihovna v Mokřém se stala v posledních pěti letech nejvýznamnějším kulturním a informačním centrem v obci. Knihovna je pro občany přístupná denně, funguje zde výtvarný klub dětí a mládeže. Knihovna je nově zrekonstruovaná a z původních 20 m² mají nyní čtenáři k dispozici prostor dvojnásobný, k vybavení patří tři internetové stanice.

K významným akcím patří několikaleté Hledání bludiček v Mokřém, na jehož základě byla knihovna přejmenovaná na Knihovnu U Mokřinky. V vždy úspěšným akcím patří např. Velikonoční potlach, Slet čarodějnic, Rozsvícení vánočního stromu, Čertovské zvonění, Vánoční besídka.

Knihovna v roce 2009 oslavila 120 let od svého založení. Při této příležitosti byla vydána pamětní pohlednice a uspořádána výstava kronik v knihovně. Knihovna vydala několik výpravných publikací a ze zájmu o regionální literaturu vznikla výstava obecních zpravodajů. Knihovnice se stará o vydávání Mokerského zpravodaje v tištěné i elektronické podobě a vede webové stránky knihovny, které se v roce 2010 hlasováním veřejnosti dostaly na 2. místo v soutěži Biblioweb.

Knihovna získala čestná uznání v soutěži Knihovna roku 2009 a 2010 a stala se Knihovnou roku 2009 Královéhradeckého kraje.

Knihovna je v publikaci zmíněna v těchto článcích:

- Knihovny v novém
- Mozaika zajímavých aktivit – ediční činnost veřejných knihoven
- Regionální osobnosti v názvu knihoven
- Oceněné knihovny a knihovníci
- Šumné knihovny Královéhradeckého kraje (1-500 obyvatel)

Zdroj: *Knihovny Královéhradeckého kraje v proudu času 2005 – 2010*

První akce, které nás čekají příští rok

❖ LEDEN – 23.1.2012 Beseda o kriminalitě, médiích, prevenci a ochraně dětí

Novoroční beseda se senátorem JUDr. Miroslavem Antlem a Miroslavem Vaňurou, autorem pořadu televize NOVA – 112.

❖ ÚNOR – 18.2.2011 Na vozíku až do Afriky!

Jiří Mára – Africká dobrodružství – cestovatelská přednáška za dalším dobrodružstvím rodiny Márových do zemí JAR, Namibie, Botswana a Zimbabwe.

❖ BŘEZEN - Tvorba „Stoletého herbáře II“

V knihovně s dětmi vyrábíme nový herbář rostlin, které se vyskytují na katastru obce Mokré. Je to akce, která bude trvat déle než jeden rok, ale o to bude výsledek ještě lepší. Herbář děti často využívají v hodinách přírodopisu. A tak příští rok na jaře opět začínáme! Žádáme rodiče, aby dětem pomohly rostliny sbírat a lisovat. Důležité je si zapsat datum sběru, lokalitu a jméno sběrače! Společně je pak budeme lepit na archy a popisovat. Až bude herbář hotov, všechny děti, které jej tvořily obdrží jeho kopii. Nejen na památku, ale i jako zdroj informací, co roste v našem kraji.

Tuto akci podpořilo Ministerstvo kultury ČR www.mkcr.cz

Nové zajímavé knihy v naší knihovně

Jiří Mára – Tajuplná Afrika – kniha z poslední cesty rodiny Márových na černý kontinent – v knihovně jsou k zapůjčení všechny jejich knihy a DVD

Blanka Matragi – Jedu dál – kniha od neúspěšnější a nejslavnější světové módní návrhářky českého původu – paní Blanka Matragi tuto knihu naší knihovně darovala i s věnováním čtenářům – k zapůjčení je i první její kniha s názvem **Blanka Matragi**

Božena Tymichová – Poselství z říše skřítků – knížka plná skřítků a příběhů opočenské autorky, které zaujmou nejen děti, ale i dospělé, kterou knihovně darovalo město Opočno

Patrick Swayze – Žil jsem skvělý život – kniha vzpomínek psaná srdcem i moudrostí o osobním a uměleckém životě herce a tanečníka (např. filmy Hříšný tanec, Duch)

Roman Cílek – Čeští panovníci a prezidenti – přehledné a současně čtivé vyprávění o těch, kteří nám od pradávna do současnosti stáli v čele, poslouží, poučí, chvílemi i pobaví, ale především vyzve k zamyšlení

Miloš Forman – Goyovy přízraky - v temné dobové atmosféře Španělska tvoří svá vrcholná díla uznávaný dvorní malíř Francisco Goya, v době, kdy Španělsko úpí v izolaci pod slabošským králem Carlosem II. a jeho ošklivou manželkou, kde vládne církev a inkvizice

Renata Herber – Babiččiny bylinky – podrobný bylinář našich nejpoužívanějších léčivých rostlin

Michel de Decker – Královna Margot – V krvavém století náboženských válek je krásná a svobodomyslná Margot obětí politických intrik. Když ji násilím provdají za protestantského šlechtice Jindřicha Navarrského, zahání bolest ze zhrzené lásky nespočetnými mileneckými vztahy, dokud ji Jindřich nevyžene z Paříže. Duchaplná a smyslná Margot svádí příslušníky katolické církve a chystá odplatu....

Sabine Ebert – Tajemství porodní báby - První díl trilogie z raného středověku. Hradní pán Wulfhart chce dát mladé porodní bábě Martě useknout ruce a nohy, protože se jeho syn narodil mrtvý. Na poslední chvíli se dívce podaří uprchnout z rodné vesnice. Aby na útěku přežila, přidá se k výpravě kolonistů směřující na východ země, do dnešního Saska. Osadníci si tam chtějí zúrodnit půdu a vybudovat nový, svobodný život....

Zdeněk Doubek a Helena Rezková – Létání a letiště v Hradci Králové – kniha mapuje podrobně historii letiště od roku 1901 až do současnosti – např. začátky létání v Hradci Králové, významní letci, havárie a katastrofy... Pamětníci dob před více desetiletími, ale nejenom ti, v ní najdou i mnohé informace, o nichž nevěděli a připomenou si dobu, kdy toto letiště bylo svým významem zřejmě větším, než je tomu zatím dnes.

Knižní dary knihovně v roce 2011

Naše knihovna i v letošním roce obdržela spoustu nových zajímavých knižních titulů, za které jsme velmi rádi a všem dárcům touto cestou děkujeme. Náš knižní fond se tak rozrostl o 116 darovaných knih v hodnotě **více než 15 000 Kč** od těchto dárců:

Václav Klaus, prezident ČR, Úřad vlády ČR, Královéhradecký kraj, Památník Lidice, módní návrhářka Blanka Matragi, spisovatel Josef Lukášek, spisovatel Jan Řehounek, ilustrátorka Adéla Moravcová, Oftis Tiskárna a vydavatelství Ústí nad Orlicí, Nakladatelství Fragment, Nakladatelství Slovart, Jednota Chorvatsko, Veolia Hradec Králové, Státní okresní archiv Rychnov nad Kněžnou, Studijní a vědecká knihovna Hradec Králové, Městská knihovna Rychnov nad Kněžnou a Opočno, Divadelní spolek Miletín, město Dobruška, Opočno, Kostelec nad Orlicí, Rokytnice v Orlických horách, městys Nový Hrádek, městys Častolovice, obec Přepychy, Mezná, Hřibiny-Ledská, Deštné v Orlických horách, Olešnice v Orlických horách, Slatina nad Zdobnicí, Vrbice, paní Renata Voříková, Dagmar Honsnejmanová, Blanka Kučerová, Zlata Vacátková, slečna Lucie Tomková, Anička Hromádková, Čtvrtečkovi.

Ani děti ve výtvarném klubu a knihovně nepřišly zkrátka. I letos jsme pro ně do soutěží získali velké množství knih, výtvarného materiálu, hraček od našich stálých i nových sponzorů, ale také od obyvatel Mokrého. Tyto dary se dají vyčíslit na **více než 20 000 Kč**. Všem patří velké poděkování a doufáme, že i v příštím roce nám všichni zachovají přízeň. K našim stálým dárcům patří Somipo Opočno, Nutricia Deva Nové Město nad Metují, Stuha Dobruška, Nakladatelství Fragment a Slovart, ABAKUS, občanské sdružení Opočno, Komerční banka, Cukrovar České Meziříčí.

V neposlední řadě knihovna využívá i dotací, např. z T-Mobile, Královéhradeckého kraje a Ministerstva kultury.

Dotace v knihovně na rok 2012

Dotace T-Mobile prostřednictvím Nadace VIA – 50 %

Knihovně se opět podařilo získat dotaci na kulturní činnost v obci z Fondu T-Mobile prostřednictvím Nadace VIA. Knihovnice Dagmar Honsnejmanová zpracovala projekt kulturních a společenských akcí na rok 2012 pod názvem „**Tak tohle je náš domov! Nejkrásnější místo na světě!**“. Tento projekt byl podpořen v plné výši požadované částky **30 500 Kč**. Symbolický šek si převzala 28.11.2011 na slavnostní prezentaci vybraných projektů v centru T-Mobile v Hradci Králové. Na rok 2012 bylo podáno 60 žádostí o podporu, ale pouze 26 % projektů (tj. 16 žádostí) uspělo. Je velký úspěch, že projekt knihovny uspěl v tak velké konkurenci!

Akce, které jsou zahrnuty v projektu a které se mohou díky této dotaci uskutečnit, jsou:

- Z nebe padají hvězdičky
- Smaragdová svatba
- Bezpečnost nás všech
- Železná svatba
- Srdíček není nikdy dost!
- Na vozíku až do Afriky!
- Velikonoční tradice
- Za dob rytířů, králů, lapků, tajemných mocností a čarodějnic
- Nový človíček je tady!
- Maminky mají svátek!
- Budeme si hrát a večer pěkně spát!
- Hurá na hrad
- Poklad hamižného kupce
- Noční táboření pod hvězdami
- Zahrajem si spolu
- Prázdninové malování
- Herbář století
- Vánoční vyrábění v klubu

Podrobnosti o projektu, akcích se dozvíte v knihovně. Již teď vítáme všechny, kteří při akcích pomohou! Zájemci se mohou přihlásit taktéž v knihovně! Děkujeme.

Více o fondu T-Mobile na www.nadacevia.cz

Dotace Ministerstva kultury ČR - VISK3 – 70 %

Knihovna zpracovává žádost na dotaci na pořízení počítače do knihovny, na kterém bude po novém roce instalován program na půjčování knih, které zpracovává knihovna v Rychnově nad Kněžnou, dále on-line katalog na web. Žádosti se podávají do 10.1.2012.

Součástí žádostí mohou být i doporučující materiály a lektorské posudky projektu žadatele. Jak vypadá takový doporučující materiál se můžete podívat zde:

Stanovisko k žádosti o dotaci poskytnuté Ministerstvem kultury na dotační řízení - Veřejné informační služby knihoven.

Na základě žádosti Obce Mokré ze dne 12. 12. 2011 ve věci stanoviska k žádosti o dotaci poskytnuté Ministerstvem kultury na dotační řízení – Veřejné informační služby knihoven sdělujeme:

Odbor regionálního rozvoje, cestovního ruchu a kultury Krajského úřadu Královéhradeckého kraje z pohledu regionálního rozvoje **doporučuje** poskytnutí dotace na dotační řízení – Veřejné informační služby knihoven obci Mokré.

Zdůvodnění:

V malé obci Mokré, kde není ani škola a školka, je společenský život na velmi dobré úrovni. Kulturním centrem je Knihovna U Mokřinky, která se stala místem setkávání všech generací obyvatel. Konají se zde besedy, přednášky, výstavy, soutěže.

O této skutečnosti svědčí účast obce v soutěži Vesnice roku v roce 2009, kdy v konkurenci 50 přihlášených obcí získala ocenění Královéhradeckého kraje – Cenu hejtmana za „Podíl knihovny na kulturním životě v obci“. V roce 2011 v této soutěži získala ocenění Modré stuhy za společenský život v obci z 39 přihlášených obcí. Ocenění Modré stuhy bylo za výchovu dětí a mládeže k úctě k tradicím.

Mgr. A. Martina Kulhavá, vedoucí odboru regionálního rozvoje, cestovního ruchu a kultury

Přání pro naši knihovnu

Konec roku je před námi a tak jsem v předvánoční čas jako knihovnice oslovila známé osobnosti, které nějakým způsobem zasáhly nebo přispěly do kulturního života naší knihovny a obce. Všichni dostali jednoduchou otázku:

Co byste naši knihovně přáli do nového roku?

Jiří Mára, cestovatel

Vaší knihovně bych do nového roku přál sochu bludičky v životní velikosti, která by nad vámi držela ochrannou ruku a nosila vám štěstí, usmívala se na vaše čtenáře, sponzory, hosty a vůbec každého, kdo k vám bude často a rád chodit. Jirka Mára

Miroslav Verner, archeolog, egyptolog a epigraf

Vážená paní Honsnejmanová. Přeji Vám do Nového roku 2012 hodně sil a dobrých nápadů při Vaší záslužné práci o rozvoj knihovny a kulturního života vůbec v Mokřém. Je obdivuhodné kolik dobrého v tomto směru lze s minimálními prostředky, ale velkým nadšením, udělat. Srdečně zdraví Miroslav Verner.

Miroslav Antl, senátor

Knihovně U Mokřinky přeji do dalšího roku co nejvíce spokojených, šťastných a zdravých čtenářů, aby u Vás našli vždy to, co hledají, tj. nejen vhodnou knihu pro studium a poučení či pro volnou chvíli, ale i zdravou, obětavou, usměvavou a vždy optimistickou „Mokřinku“ Dášu Honsnejmanovou, která je duší této pohodové a přitom úspěšné a vítězíci knihovny ☺

Přeji Vám všem JEN TO NEJLEPŠÍ – a ať se ve zdraví setkáváme nejen v Knihovně U Mokřinky...!

LECTORI BENEVOLO SALUTEM - Pozdrav laskavému čtenáři Váš senátor JUDr. Miroslav Antl.

Vítězslava Klimtová, spisovatelka, malířka, grafika a výtvarnice

Milá Mokřinko, do vánočního období a nového roku Vám přeji všechny víly, bludičky, skřítky a vodníci, pořád plno radosti a svěžesti a zdravý a srdečný pozdrav taky od tety Vítězslavy Klimtové z Pohádkové Země.

Martin Lejsal, cestovatel

Do Nového roku vaší knihovně přeji hned několik věcí. Neuhasínající oheň dychtivosti, se kterým procházíte kolem řady knih a přemýšlíte, kterou si odnesete právě dnes. Také získání dalších a dalších zajímavých knih, na které se budete těšit. Ale zejména a především vám všem chci popřát, aby pro vás tyto služby stále mohla zajišťovat ta nenápadná, ale zanícená paní, která své práci dává nejen čas, ale především své srdce.

Jaroslav Brendl, recitátor, herec a moderátor

Každý máme místo, kam se rádi vracíme, protože jsme na něm prožili něco příjemného a po tom pocitu pochopitelně toužíme znovu. Většinou je to domov a kousek přírody, kde k nám promluví hřejivá blaženost. Přeji knihovně u Mokřinky, aby se i všichni její návštěvníci, podobně jako já, cítili jejím pozitivním duchem osloveni a rádi se vraceli, nejlépe se svými známými a kamarády. Dobrá kniha a vlídné slovo se nám jistě nikdy neomrzí. Hodně spokojených čtenářů a posluchačů přeje Jaroslav Brendl.

Václava Domšová, Královéhradecký kraj

Klid a pohodu ve svátečním čase Vánoce spolu s pevným zdravím, štěstím a úspěchy v pracovním i osobním životě po celý rok 2012 přeje všem čtenářům a příznivcům knihovny "U Mokřinky" Václava Domšová.

Petra Braunová, spisovatelka

Pokud ho nemáte, tak automat na kafe ☺

Lenka Tomšová, novinářka na volné noze

Přeji knihovně v Mokřém i její knihovnici, aby jejich čtenáři věděli, že „Knihy jsou lidem tím, čím perutě ptákům“, jak řekl anglický spisovatel John Ruskin.

Silvie Špryňarová, šéfredaktorka Rychnovského deníku

Milý čtenáři,

když mě vaše knihovnice a stále akční žena Dagmar Honsnejmanová požádala, abych se připojila do zástupu těch, kteří Vám popřejí něco milého v novém roce, chvíli jsem nevěřícně kroutila hlavou. Já a přátelům v Mokřém krásné svátky a pohodu? Ale nakonec proč ne. Je to pro mne velká čest. V uspěchané době, kdy stále něco nestíháme a častokrát nemáme ani čas si vydechnout, bychom se měli alespoň o Vánocích trochu zastavit. Vždyť chvíle strávené s blízkými, ať již rodinou či kamarády, jsou tím nejkrásnějším, co v životě máme. Tak to nepromeškejte a jednou v roce se zastavte, zavzpomínejte a zasmějte se spolu. V tom dalším, který bude dozajista opět plný shonu, nás těch pár chvil bude hrát na srdci.

Krásné svátky a klidný vstup do dalšího roku 2012 Vám přeje Silvie Špryňarová, šéfredaktorka Rychnovského deníku.

Adéla Moravcová, ilustrátorka

Vánoční přání pro děti: Děti, čtěte hodně a čtěte rády! Nelitujte peněz za dobré knihy a myslíte na to, co kdysi řekl Benjamin Franklin: „Vyprázdní-li si člověk peněženku do hlavy, už mu ty peníze nikdo nevezme.“

Jarmila Haldová, výtvarnice, ilustrátorka a řezbářka

Milá pani Hosnejmanová, Vaši knihovně i Vám osobně přeji do dalších let, aby byla stále plná čtenářů a hlavně dětí a mnoho dalších krásných akcí.

Josef Lukášek, regionální spisovatel, vypravěč příběhů z Orlických hor

Hodně zdraví, spokojenost v rodině a hodně drobných radostí všedního dne. Hezké Vánoce přeje Josef Lukášek

Petr Komárek, vedoucí hvězdárny barona Artura Krause Pardubice

Zdravím, Vám Dášo i obecní knihovně v Mokřém přeji, aby byl pro vás rok 2012 především rokem úspěšným a veselým, a to jak po pracovní, tak i osobní stránce.

Jarmila Gruntová, dcera mokerského kronikáře Stanislava Bašeho

Co bych přála mokerské knihovně do nového roku?

Samozřejmě bych knihovně v Mokřém, Opočně i všude, kde jsou ať malé nebo velké knihovny, přála hodně krásných knížek na půjčování a hodně vděčných čtenářů. Knihovny mají nezastupitelné místo v životě lidí, kteří knížky milují a už nemají místo pro nové knihy ve svých knihovnách, jako já. Už jako dítě jsem se vždy těšila na Vánoce, že najdu novou knížku pod stromečkem. Pro mne to byl vždy čas blaženosti, kdy jsem mohla číst a prožívat všechna dobrodružství s hrdiny pohádek, ať už to byli králové a královny, princové nebo princezny. Která holčička by si nepřála být princeznou? Dokud jsem věřila na Ježíška a jeho velkou moc, jsem si mimo knížek přála, aby mi Ježíšek přinesl domů tatínka, který mamince i mně moc chyběl po dlouhých pět roků. Pro něho, jako politického vězně v německých koncentracích, byly Vánoce jistě daleko horší a bolestnější. Když mi Ježíšek po tři roky nesplnil toto úpěnlivé přání, přestala jsem věřit v jeho všemohoucnost.

Měla jsem moc ráda příběhy o zvířátkách, jako byla knížka Kvikova rodina - o veveráčkovi, který se ztratil mamince veverce, a plakala jsem, kdy už se Kvik vrátí k mamince. Také Příběhy z Medové stráně jsou krásné a kouzelné příběhy mnoha zvířátek. Vzpomínám si, jak jsme si ve škole o přestávkách četli Káju Maříka. To jsme asi byli nejhodnější žáci. Později to byli hrdinové a hrdinky dívčích románků, potom detektivky a dále cestopisy i historické romány a kroniky. Kéž by mi v mém věku oči sloužily, abych mohla i nadále číst.

Knihy mohou být pro čtenáře oázou klidu a pohody, průvodcem neznámými krajinami, světem fantazie a podnětem k dalšímu získávání vědomostí. Proto všem knihovnám i všem statečným a báječným knihovnicím přeji do nového roku ještě hlavně zdraví, dobrou pohodu a dostatek financí, aby mohly plnit přání všech vděčných i nevďěčných čtenářů.

Zdeněk Fous, knihovník Veřejné knihovny a redaktor Zpravodaje OÚ Lidice

Milé paní knihovnici, Dagmar Hosnejmanové a všem čtenářům knihovny, přeji do nového roku 2012, abyste byli všichni „za vodou“, v obci Mokřé byli jenom v „suchu“ a mohli stále číst knížky z knihovny U Mokřinky, nikoliv „U Sušinky.“

Blanka Kučerová, starostka obce Mokřé

Do roku 2012 přeji knihovně podporu občanů obce při pořádání všech akcí, hodně čtenářů, hlavně těch dětských a také, aby jí nedošly síly při překonávání všech nenápadných nástrah, které ji čekají.

Dagmar Hosnejmanová, knihovnice

Když jsem 4. října na vyhodnocení soutěže Knihovna roku 201 dostala za úkol napsat, co pro mne knihovna znamená, nemusela jsem dlouho přemýšlet. V tom mám určitě jasno. A když se Zrcadlovou kaplí Pražského Klementina po mých slovech z úst Zlaty Houškové, členky komise, nesl snad největší potlesk toho dne, věděla jsem, že to byla ta pravá slova. A tady jsou:

"Přemýšlela jsem, jak vtěsnat do jedné nebo dvou vět, co pro mne knihovna znamená. Podle mě to prostě není ani možné. Všechno, co v knihovně prožívám nebo co jsem v ní dosud prožila, by určitě dalo na slušnou seminární práci. Přesto mě napadlo jedno slovo, které by to mohlo vystihnout: Jsem šťastná. Jsem šťastná, že mohu být knihovnicí, že jsem měla to štěstí a byla ve správnou chvíli na správném místě, když vznikala naše knihovna, a já mohla být tím člověkem, který mohl uskutečnit svoje představy a fantazie, aby byla taková, jaká je dnes. Jsem šťastná, že mohu pracovat s knihami, ale šťastnější, když při tom mohu pracovat s dětmi a mladými lidmi.

Každé odpoledne se ze mne stává paní knihovnice, paní učitelka a taky teta. Jsme jako jedna velká rodina. Knihovna je pro mne svět fantazie, svět smíchu a radosti, svět, kde se cítím dobře. Jako když sluníčko rozsvítí den, když do dveří vejde náctiletá slečna se slovy: "Dobrý den, paní knihovnice, jakpak se dnes máte? Nepotřebujete s něčím pomoc?"

No, není tohle taky štěstí?"

A já bych si jen už přála, aby naše knihovna byla stále taková jaká je, plná dětí, mladých lidí, maminek i babiček, a třeba také tatínků, aby nám tu bylo spolu dobře. Máme tu nejskvělejší partu dětí, které se do knihovny vrací, i když je život zavál do vzdálenějších koutů naší republiky. A já doufám, že ve vzpomínkách se do ní budou vracet celý život.

Dáša Honsnejmanová aneb bludička Mokřinka

A na závěr jeden z nejhezčích vzkazů roku 2011 v návštěvní knize webových stránek obce Mokré:

František Záhora 6.11.2011

<http://www.kronikaobcecerna.estranky.cz>

Dobrý den paní Dášo,

po delší době se znovu ozývám a předem Vás upozorňuji, že nenacházím dostatek slov, kterými bych vyjádřil Vaši obdivuhodnou činnost pro veškerou práci v obci Mokré. Proto také právem byla obec i knihovna vyhodnocena v soutěži za rok 2011, k čemuž Vám dodatečně upřímně blahopřeji. Knihovna "U Mokřinky" je velice známý pojem i v našich končinách a jak mě naše knihovnice ujistila, je dávan všem za vzor.

Rád si prohlížím krásné stránky obce Mokré, knihovny a kroniky, často se inspijuji a snažím se přebrat něco i do naší kroniky, ale tolik elánu a všestrannosti už přece jenom nemám.

Je obdivuhodné, co všechno v tak malé obci dokážete a že to je Vaše zásluha vyjadřuje i Gratulace od spokojeného Mokeráka. Přeji Vám, paní Dášo, i nadále mnoho elánu, štěstí a úspěchů ve vykonávání velmi záslužné práce, kterou vykonáváte. Mnoho úspěchů i v osobním životě a mnoho krásných a příjemných dnů přeje

František Záhora, kronikář obce Černá v Pošumaví

Zajímavosti, nabídky, drobné zprávy

Drobnosti, které jistě potěšily

Knihovna U Mokřinky v letošním roce prošla nejen úpravami, ale také náročnou inventurou, při které pomáhaly Věra Hrubá, Lucie Tomková a Denisa Fedorová. Knížky se třídily, odškrtávaly, vyřazovaly a odvážely do Městské knihovny Rychnov nad Kněžnou, kde je knihovnice vkládaly do elektronického seznamu Clavius. Vyřazené knihy se dále třídily podle toho, v jakém byly stavu a jestli se stále čtou. K vyřazeným knihám patřily i Harlekýny, které jsme z větší části darovali organizacím:

- Domov pro seniory Jitřenka v Opočně
- Agentura domácí péče Mgr. Zuzana Luňáková v Českém Meziříčí
- Domov důchodců ChD-Zdislava v Třebelohovicích pod Orebem
- Knihovna Franty Buriana v Daruvaru (Chorvatsko).

Část knih jsme uložili do skladu, pro naše budoucí čtenářky, které si rády počtou v červené knihovně. Až budou všechny knihy v seznamu Clavius, budou se půjčovat elektronicky, a to bude již v prvním čtvrtletí příštího roku.

Poděkování za tuto náročnou práci patří i knihovnicím rychnovské knihovny.

Prodej na obecním úřadě. Vánoční dárek na poslední chvíli?

Pohledy obce – 6 Kč/1 ks

Kniha obce Mokré – 129 Kč

PF Mokrého – 12 Kč

Katalog bludiček – 50 Kč

Večerní vyprávění bludičky Mokřinky – 50 Kč

Záložka knihovny – 15 Kč

Knihy, omalovánky, pexeso Vítězslavy Klimtové

Kniha Václava Malovického Co chutná mezi Orlicí, Labem a Cidlinou – 189 Kč

Komu vadí?

Před obecním úřadem se již několik let snaží vyrůst malá korejská jedlička. Chudinka to nemá v životě lehké, určitě jí to dá mnoho práce, aby v té zemi, která je spíš samá suť, přežila. A navíc, každou chvíli ji někdo poláme. Letos v létě jí někdo doslova „vorval“ nádherné modré šišky a v říjnu zlomil celý vršek. A to už podruhé. Pan Jaromír Šolín st. se jí opět ujal a snažil se jí zachránit. Za to mu děkujeme. A zároveň žádáme všechny, kteří půjdou okolo a všimnou si něčeho podezřelého nebo někoho, kdo by měl chuť ničit naši zeleň, okamžitě nám to nahlaste! Děkujeme.

Žádost!

V knihovně sbíráme barevná víčka od PET lahví. Žádáme všechny, kdo používají tyto lahve, aby nám je sbírali a nosili. Budeme rádi. Víčka budeme používat k soutěžím pro děti! Děkujeme!

Žádáme občany, kteří mají doma již k nevyužití nějaké společenské hry, hračky nebo stavebnice pro děti (klasické dřevěné kostky), zda by je nevěnovali do knihovny. Vše musí být čisté a funkční. Děkujeme i za děti!

Děkuji všem, kteří již donesli do knihovny nejen víčka, ale také materiál, jako vlnu, korálky, skleničky, šišky, sušené květiny apod. *Dáša Honsnejmanová*

Rozhovor s Adélou a její obrázky v naší knihovně

Ilustrátorku Adélu Moravcovou jsme poznali při říjnovém vyhodnocení prázdninového razítkování. Její obrázky se nám moc líbily a tak nám je zapůjčila do knihovny. Až do konce roku si je mohou návštěvníci knihovny prohlížet.

Jelikož Adéla pochází z nedaleké Dobrušky, má k našemu kraji osobní vztah. Nejen pro zvědavé děti, ale i nás dospělé zajímalo, jak vlastně ke své malířské činnosti dospěla, když je vystudovaná vědkyně v oboru.....Položili jsme ji tedy s dětmi pár otázek....

Adélo, kolik Ti je let, co jsi vystudovala a co Tě přimělo, že se nakonec živiš úplně něčím jiným?

Je mi 27 let a ilustrování "na plný úvazek" se věnuji třetím rokem. Předtím jsem vystudovala hydrobiologii na Karlově Univerzitě. Už se ze mě pomalu stávala nadějná vědkyně, když jsem se začala více věnovat svému oblíbenému koníčku – kreslení. Začala jsem tvořit veselé obrázky, které se všem známým, posléze i neznámým, lidem velmi líbily. Některým natolik, že mi za jejich tvorbu byli ochotni zaplatit. V té době jsem si uvědomila, že bych se kreslením mohla živit. A když jsem potom viděla rozzářené dětské oči radující se z mých obrázků, bylo jasné rozhodnuto. Opustila jsem akademickou dráhu a stala se ilustrátorkou na volné noze. Toho rozhodnutí jsem ani na chvíli nelitovala. Moje práce mě baví a mám ji moc ráda.

Navštěvovala jsi nějaký výtvarný kroužek nebo kurz kreslení?

Dlouhodobě navštěvuji kurz kresby, kde se mohu pod odborným vedením zdokonalovat. Dobře kreslit se může naučit s určitým úsilím opravdu každý, je to prostě řemeslo. Ale to podstatné, cestování do vnitřních krajín fantazie, to se v žádném kurzu neučí. Kdybych nevěděla, co chci kreslit, perfektní zvládnutí techniky by mi bylo k ničemu. Proto snad ještě důležitější než kurzy kreslení jsou pro mě chvíle, ze kterých pramení inspirace – čas strávený s rodinou a přáteli, výlety do přírody, krásné výstavy a koncerty... Takové chvíle, kdy se mysl oprostí od každodennosti, si hýčkám.

Kolik knih jsi už ilustrovala?

Zatím jsem ilustrovala dvě knížky říkadel pro nejmenší děti a dvě rozsáhlé zábavně naučné knížky pro školáky. Není to mnoho, většinu času totiž tvořím ilustrace pro weby, propagační materiály, svatební oznámení, etikety a podobně.

Co se týče knížek, nejpříjemnější práce byla na knize Můj první atlas ČR pro nakladatelství Slovart. Během kreslení jsem se dozvěděla spoustu zajímavostí o naší zemi. Kniha je u čtenářů velmi úspěšná, takže se příští rok pustíme i do ilustrovaného atlasu Evropy.

Co nejraději kreslíš?

Nejraději mám kreslení obrázků, které ke mně samy přijdou. Vidím třeba malou holčičku běžet po ulici, poznám zajímavého člověka nebo se projdu podzimním sadem... a zničehonic mám před očima nový obrázek. Pak už se mohu nechat pohltnout fantazií a kreslím a kreslím. Užívám si ale i tvorbu obrázků na zakázku. Každý den, ať už pracuji na čemkoliv, si v duchu opakuji větičku: "Dnes nakreslím opravdu krásný obrázek!" Jedině tak dokážu dát obrázku duši, něco, co vás přinutí se usmát, když se na něj podíváte.

Připravuješ v současné době další knížku? A o čem bude?

Momentálně pracuji na dvou nových knihách. První jsou netradiční básničky pro děti, které napsal můj známý. Je profesí kaskadér a nikdy bych neřekla, že je takový pisálek!

Druhou knížku sama ilustruji i píšu. Bude pro děti prvního stupně, zábavná i naučná zároveň. Ale o čem, to je zatím tajemství - až vyjde (doufám, že během příštího roku), určitě jednu mokerské knihovně věnuji. Takže se můžete těšit! ☺

Co bys doporučovala dětem, které rády kreslí, aby se mohly stát profesionálními ilustrátory?

Určitě je dobré znát správnou techniku kresby. Myslím, že je jedno, jestli se ji naučíte sami, v kurzu kresby nebo na výtvarné škole. V dnešní době také není od věci, když víte jak pracovat s grafickými programy a umíte si obrázky sami upravovat nebo vytvářet v počítači.

Ale především je třeba mít kreslení opravdu rád. V životě totiž přicházejí i těžší chvíle, kdy se zrovna nedaří, je málo zakázek nebo se objeví jiné nepříjemnosti... a v takových chvílích by každý, kdo by kreslení nemiloval, s podnikáním nejradši praštil. Pokud však kreslíte rádi jen tak, pro sebe, a kresba je pro vás přirozený prostředek jak světu ukázat svoje pocity, máte pro práci ilustrátora skvělé předpoklady.

Žít se kreslením však neznamená, že celé dny jen sedíte s pastelkou nad papírem. Také je třeba se naučit správně jednat se zákazníky, aktivně se propagovat na internetu, znát autorské právo, umět svou práci finančně ocenit - prostě naučit se dobře podnikat. Pokud sníte o tom stát se ilustrátorem, určitě se do toho pusťte! Protože když to nezkusíte, nikdy se nedozvíte, jestli to náhodou není ta vaše cesta. A že je to cesta moc krásná! ☺

Více o Adéle na www.ilustratorka.cz

Na návštěvě u Brendla. Co na to Pavel Trávníček?

Kouzlo poezie nejen na Vánoce

Pro mnohé patří poezie k dávno přežitým recitovali za svitu luny milostné verše jsme mohli každou neděli zasednout do „Chvilky poezie“. Většina z nás v rámci povinné četby, když jsme si a literatury.

A není to škoda? O tom se mohli na vyhodnocení soutěže zpravodajů recitátor, herec a moderátor. Jeho přednes natolik živý, že možná i některý do své knihovničky a vytáhl opět na

Jaroslav Brendl je jedním z těch, kteří si přiblížit opět široké veřejnosti tak, že si a navštěvuje s ním divadelní kluby, Projekt, kterým se snaží studentům přípravou k maturitě. Pásmo básní studenti hádají jména básníků. Jeho a spontánní, krásně pojaté, rytmické a čas neskutečně rychle.

žánrům. Ty pryč jsou doby rytířů, kteří svým dámám. Ty pryč jsou doby, kdy k televiznímu přijímači a zaposlouchat se poslední verše recitovala na střední škole chtěli vylepšit známku z českého jazyka

přesvědčit návštěvníci v Mokřém Rychnovska, kam zavítal Jaroslav Brendl, Erbenovy Kytice, Vrby a Vodníka byl z návštěvníků ještě týž večer sáhl doma světlo zapomenutou knížku poezie.

poezii zamilovali natolik, že se snaží ji vytvořit svůj vlastní recitační program kavárny, knihovny a především školy. přiblížit kouzlo poezie, je pro ně zároveň zpestřuje soutěží o sedm růží, kdy osobní vnímání poezie je velmi procítěné vymezený jeho programu uteče

Jaroslav Brendl v současné době nabízí pět programů:

Program I - poezie přelomu 19. a 20. století

Program II - poezie 20. století - meziválečná

Program III - poezie po roce 1945

Program IV - Prokletí básníci

Program V - Karel Jaromír Erben - Kytice

Každý pořad je koncipován jako umělecký přednes pěti až sedmi básní, pěti až sedmi autorů, v případě "Kytice" jde o program věnovaný výhradně K. J. Erbenovi. Každá báseň je uvedena stručným a netradičním, ale poutavě pojatým životopisem autora.

Jaroslav Brendl začal recitovat již na střední škole. Od roku 2003 je členem Divadelního spolku Vojan Libice nad Cidlinou. Již několik let také spolupracuje se Svazem Čechů v Chorvatsku, se sídlem v Daruvaru, kam jezdí recitovat především českou poezii: Jiřího Wolkra, Josefa Kainara, Petra Bezruče, Jaroslava Seiferta a další české básníky. O tom, jaký úspěch mají tato turné se můžeme dočíst i na stránkách Jednoty, novinově vydavatelské instituce, která vydává a podporuje česky psanou literaturu v Chorvatsku.

Citujeme:

„Setkání s českým vyznavačem básnického umění, který sám sice básně nepíše, ale poezii rád přednáší, bylo mimořádné. Účastníci večera si uvědomovali, že k nim promlouvá skutečný znalec. Vystoupení bylo velmi působivé a tak trochu připomínalo divadelní představení. Návštěvníci byli básnickým projektem nadšeni“

V současné době Jaroslav Brendl hraje v divadelní hře Oxygen pod režijní taktovkou Pavla Trávníčka v pražském divadle Broadway. Česká premiéra hry Carl Djerassiho a Roalda Hoffmana se uskutečnila **22. června 2011** za osobní účasti jednoho z autorů s fenomenálním úspěchem. Jaroslav Brendl obdržel dvojroli anglického duchovního a chemika **Josepha Priestleyho** a Profesora **Ulfa Svandholma** - člena Výboru Nobelovy ceny. Hra, odvíjející se ve dvou časových rovinách, dává nahlédnout do vztahů mezi vědci a rozhodování o nositeli Nobelovy ceny, ale hlavně o tom, jak ambice mužů ovlivňují jejich manželky. Dle osobního vyjádření autora, byla tato hra přeložena do 16 jazyků. Pražské zpracování hodnotil výhradně superlativy, jako suverénně nejpodarenější ze všech dosavadních světových nastudování. Osobně potom poděkoval a vyjádřil nadšené uznání všem jednotlivým aktérům.

A právě na Pavla Trávníčka, uměleckého šéfa Divadla Pavla Trávníčka jsem měla několik otázek. Jako první se určitě nabízí otázka:

Jak jste přišel k Brendlovi? Poněvadž Jaroslav Brendl spolupracuje s divadelním spolkem Jiří v Poděbradech a já jsem tam zrovna režíroval hru Oxygen, nebylo naše setkání náhodné.

Proč jste si vybral právě jeho? Čím Vás zaujal? Na doporučení vedoucího divadelního spolku Zdenka Havlase.

Souhlasíte s názorem, že „amatérský“ herec může být lepší než kterýkoliv profesionál? Herectví je o tom, kdo má talent a ten se může vyskytovat tam i tam.

Jak se Vám líbí Brendl na jevišti? Jaroslav je jistě sugestivní herec a jeho síla je především v dramatických situacích.

Myslíte, že tato spolupráce s ním není poslední? To záleží na mnoha okolnostech a také na tom, kterým směrem povedou naše životní cesty.

Děkuji za rozhovor. Dagmar Honsnejmanová, Knihovna U Mokřinky Mokřé

Poznámka:

DS Vojan Libice nad Cidlinou v letošním roce uvádí tyto hry, ve kterých Jaroslav Brendl hraje:

Měla babka čtyři jabka – pohádka pro nejmenší (role Pepa, lišák a dědek)

Prázdniny snů (role Jacques Perthuis)

Poslední Vojtěchova mise (role Vojtěch Slavníkovec)

Divadelních ocenění získal již Jaroslav Brendl mnoho, poslední zatím jsou:

Cena za herecký výkon za roli Vojtěcha v Poslední Vojtěchově misi - Třeštské divadelní jaro 2011

Čestné uznání za roli Jacquese Perthuise ve hře Prázdniny snů – Libochovické divadelní léto 2011

Článek vyšel v Rychnovském deníku č. 279 dne 30.11.2011.

Zdroj: www.ezopagency.cz, <http://jednota.hr>, <http://paveltravnicek.cz/oxygen-kyslik-83/oxygen-kyslik>

Objedu Austrálii na invalidním vozíku

Zpravodajský portál iDNES vyhlásil v září 2011 soutěž na téma: Máš svůj životní cíl? Chceš něčeho dosáhnout a chybí ti podpora? Zapoj se a napiš „Tvůj příběh“. Splň si svůj sen a vyhraž 100 000 Kč!

Do této soutěže se mohli přihlásit mladí lidé ve věku od 18 do 24 let, kteří si chtějí splnit svůj životní sen, a to nejdéle do svých 25. narozenin. Odborná porota vybrala ze všech přihlášek 100 semifinalistů, kteří na webových stránkách měli šanci představit svůj příběh a svůj sen. Jejich úkolem bylo získat takovou podporu čtenářů, aby se dostali do padesátky prvních soutěžících, kteří tak učinili první krok k výhře. Pokud soutěžící dodrží pravidla a podaří se jim uskutečnit svůj sen, získávají 100 000 Kč.

A tady je sen Jiřího Máry (20 let), který napsal svůj příběh a získal největší počet hlasů – 1529.

Objedu Austrálii na invalidním vozíku....

Proč zrovna tohle?

Jako pro každého vozíčkáře je mým snem postavit se na vlastní nohy. Díky neléčitelné progresivní svalové dystrofii už vím, že je to nemožné. Svůj život strávím na invalidním vozíku, ale chci si ho maximálně užít. Věnuji se cestování, které je pro mě životním elixírem. Připravuji různé expedice po České republice, Evropě i za exotikou. Některé z mých snů se už uskutečnily a já o to víc toužím cestovat dál, plnit si své sny a ostatní vlastním příkladem povzbuzovat.

Austrálie je mým životním snem odjakživa. Říká se o ní, že jsou tady všechny kontinenty na jednom místě. Můžu se podívat do pouště i do tropického pralesa. Nabízí tolik různorodých překvapení, co žádná jiná země světa. Turisté obvykle projedou jen kousek téhle obrovské země, já bych ji chtěl objet rovnou celou, pěkně kolem dokola. Je to skoro 20 tisíc kilometrů, což je polovina obvodu zeměkoule. Bude nutné si pronajmout auto, můj otec splní roli řidiče a bude mě vozit od jednoho místa ke druhému, přesně podle mého plánu. Chci se o to pokusit, žádný vozíčkář přede mnou nic takového nedokázal. Když mi moje rodina, zvládnou to, věřím si.

Zdroj: http://vice.idnes.cz/jiri-mara-cb0-tvuj-pribeh-predstaveni.aspx?c=A110923_142700_tvuj-pribeh-predstaveni_jid

Splní se Jirkovi jeho sen? Je schopný dodržet podmínky soutěže? Snad ano. První krok již udělal a nyní ho čeká samotná cesta, která se v současné době již stala skutečností. Jirka se svojí rodinou stráví Vánoce v Austrálii ☺ Více o této cestě nám řekl Jiří Mára starší, který si i v čase náročných příprav na cestu, našel chvíli a přiblížil nám cestovní plán.

Tak kdy odlétáte? Kolik hodin trvá cesta do Austrálie?

Do letadla nastoupíme 15. prosince v podvečer ve Vídni a přes Švýcarsko a Koreu se dostaneme do Austrálie 17. prosince ráno. Není to zrovna blízko, ale už jsme letěli i dál. Kromě dcery, která se létání bojí, nemáme s tímto způsobem dopravy zásadní problém.

Odkud vyrazíte na cestu kolem tohoto světadílu?

Startujeme v Sydney a během více než šesti týdnů objedeme celou Austrálii kolem dokola proti směru hodinových ručiček.

Máte nějakou speciální přípravu? Jak velký bude váš tým?

Hlavní osobou všech příprav je syn, který do nejmenších podrobností chystá program, pěkně den po dni hodinu po hodině. Dokáže se všechno tak pečlivě uchovat v paměti, že nás pak celou dobu diriguje, aniž by se podíval do mapy či knižního průvodce. Moje role bude

spočívat především v řízení auta a natáčení videokamerou, manželka fotí a dcera je z nás na tom nejlépe s angličtinou, tak na ni budeme v tomto směru docela spoléhat.

Jak dlouho vám bude asi trvat, než Austrálii objednete? Jakým způsobem bude vaše cesta probíhat?

Hlavně doufám, že se nám to vůbec podaří, protože plán je velice napjatý a ne každý věří, že to časově vůbec zvládneme. Máme pronajatý karavan, kterým se budeme přemísťovat od jednoho zajímavého místa ke druhému, pěkně kolem celé Austrálie.

Kde strávíte Štědrý den?

24. prosince bychom měli být u domorodců v deštném pralese nad městem Cairns a možná se budeme i učit házet bumerangem.

Na co se nejvíce těšíte? Co chcete v Austrálii především vidět?

O Austrálii se říká, že tam najdete z každého kontinentu něco a tak se těšíme, že náš výlet bude pestrý, ostatně jako vždy při našich cestách. Nechceme předem vyzdvihoval jedno místo, důležité je, aby se nám celý plán povedlo naplnit.

Kdy se vrátíte? Stihnete přednášku v únoru v Mokrém?

Vrátíme se 31. ledna, takže v únoru si můžeme povídat o prvních dojmech, i když tématem této besedy budou úplně jiné končiny světa. Těšíme se na setkání.

Cesta aktuálně na www.jirkamara.cz

Výročí svatby a jejich názvy

Den sňatku – zelená svatba, jejím symbolem je zelený věnec

1. rok - bavlněná

Manželé si vyměňují cokoli z bavlny, dříve to byly kapesníčky, dnes tuto funkci plní spíše nový kousek oblečení.

2. rok - papírová

Manželství se stále rovná nepopsanému listu papíru.

3. rok - kožená

Svazek prošel prvními bouřemi, je mnohem pevnější než papír a výkyvy počasí na něj nemají vliv.

4. rok - květinová (někde ovocná)

Pánové, pokud jste při příležitosti uplynulých výročí neobdarovali ženu květinou, tak dnes opravdu musíte!

5. rok - dřevěná

Manželství je „trvanlivé“ jako dřevo, pár je organicky srostlým celkem. Pozor na požár!

Symbolem je dřevěný talisman darovaný navzájem.

6. rok – zinková (někde plechová)

Zinek nepatří mezi tvrdé kovy, ale je mnohem pevnější než předchozí materiály, manželství dosáhlo určité stability. I partnerské vztahy je prý občas třeba vyleštit.

7. rok – měděná (někde vlněná)

Při dobré péči se měď leskne jako zlato. Ale jen při ní. Jinak je matná a pokrytá patinou.

8. rok - bronzová

V žebříčku hodnoty kovů stoupáme stále vzhůru, tento kov není považován za ušlechtilý, ale je opravdu pevný.

9. rok - hliněná

Zvláštní hmota, která rozmáčená deštěm mizí v proudech vody do ztracena, nebo naopak, vypálená do tvrdosti kamene slouží ke stavbě chrámů.

10. rok - cínová (někde růžová)

Kov barvy platiny. Zásadní rozdíl je v tvrdosti.

11. rok - ocelová

12. rok - hedvábná

Dvanáct let společného života znamená, že svazku kromě pevnosti neschází jemnost a něžnost. Čas na dárek z hedvábí.

12,5 rok – petrželová

V polovině cesty ke stříbrné svatbě. Lidový zvyk velí, že hosté se „zvou“ sami, přinášejí pohoštění a hlavně kyticíku petržele jako symbol stálé svěžesti lásky.

13. rok - krajková

14. rok - slonovinová

15. rok – skleněná nebo křišťálová

Sklo představuje čistotu a průhlednost, obojího bývá po tak dlouhé době častokrát dosaženo.

20. rok - porcelánová

Materiál mnohem hodnotnější než sklo, ale stále je zde skryto varování. Je tak křehký, že při pádu na zem může být nenávratně rozbít.

25. rok - stříbrná

Čtvrtstoletí manželského života uběhlo, toto jubileum je příležitostí k velké oslavě. Manželé si vyměňují dárky ze stříbra. Myrthový věnec se má nahradit stříbrným.

30. rok - perlová

Tak jako je každá perla jedinečná a vzácná, jsou i společně prožité roky krásným náhrdelníkem. Žena dostává od muže perlový šperk.

35. rok – portrétová (někde plátěná nebo korálová)

Výročí bylo hlavně v minulosti spojené s portrétováním páru na plátno, sloužící jako památka budoucím generacím.

37. rok – hliníková

Je to látka, která nerezaví a stává se tak symbolem porozumění a tolerance k druhému.

40. rok - rubínová

Žhnoucí rudý rubín je magickým drahokamem ohně a lásky. Darovaný prsten s rubínem je důkazem, že partneři se mají stále rádi.

45. rok - safírová

Modrý drahokam byl vždy spojován s upřímností.

50. rok - zlatá

Krásným zvykem je spojit tyto oslavy s novým obřadem, manželé si vyměňují nové zlaté prstýnky. V kostele bývá ráz této tradice velice slavnostní.

55. rok - smaragdová

Temně zelená barva tohoto kamene připomíná pohled do tůně hluboké tak, jak hluboký cit trvá mezi partnery.

60. rok - diamantová

Jako nejdražší a nejtvrďší nerost se stal diamant symbolem nezničitelnosti. Stejně jako láska manželů, je prostě navždy.

65. rok – železná (někde kamenná)

Železo je tak pevný kov, že jen k pouhému ohnutí je třeba extrémně vysokých teplot.

67,5 rok – kamenná

Stavby z kamene a i tento vztah překonají věčnost.

70. rok – platinová (někde svatba milosti, též brilliantová, blahodárná)

Ne všem se podaří dožít tohoto jubilea. Jako je platina kovem nejvzácnějším, bývá toto výročí považováno za dar osudu.

75. rok – svatba korunovačních klenotů

Není už nic hodnotnějšího, dražšího a pevnějšího než tento vztah.

Proč smaragdová svatba?

Co víme o smaragdu?

Smaragd, chemický vzorec $\text{Be}_3(\text{Al,Cr})_2\text{Si}_6\text{O}_{18}$ (hlinitokřemičitan berylnatý), je šesterečný minerál. Jeho název je pravděpodobně semitského původu.

Smaragd je odrůda berylu. Za svoji sytě zelenou barvu vděčí obsahu chrómu ve struktuře.

Smaragd je drahý kámen nejvyšší třídy. Jde o průsvitný druh berylů se zelenými odstíny. Tmavě zelené mají vyšší hodnotu než diamant. Svou hlubokou zelení vyzařující sílu a božskou krásu promlouvá smaragd přímo k našemu nitru. Je symbolem absolutní lásky, regenerace, propojení duchovna s materií, darem harmonie pro srdce i duši. Pod jeho vlivem jsme schopni naslouchat, chápat a soucítit, stává se poutem lásky v našich vztazích, posilňuje, utěšuje, osvěžuje a uklidňuje zároveň. Podporuje paměť a intelekt, pomáhá překonávat depresivní stavy, léčí nespavost. Položen v centru srdce neutralizuje negativní energii a odstraňuje blokády časem v organismu nahromaděné. Svou září tato místa současně omlazuje a posiluje. Doporučuje se jeho nošení všem upřímným hledatelům pravdy, jimž smaragd napomáhá ke konečnému vítězství. Smaragd - je kamenem Venuše.

Vlastnosti

- Fyzikální vlastnosti:** Tvrdost 7,5 – 8, křehký, hustota 2,6 – 2,8 g/cm³, štěpnost nedokonalá podle {0001}, lom nerovný, lasturnatý.
- Optické vlastnosti:** Barva: zelená. Lesk skelný, matný, průhlednost: průhledný až průsvitný, vryp bílý.
- Chemické vlastnosti:** Složení: Be 5,03 %, Al 10,04 %, Si 31,35 %, O 53,58 % s příměs Cr. Rozpustný v HF, před dmuchavkou se netaví.

Využití

V klenotnictví se využívá jako drahý kámen (fasetové brusy, kabošony). Faseta je hrana skosená pod daným úhlem.

Kabošon je kámen (drahokam, polodrahokam) vybroušený dokulata s rovnou dolní plochou, čockovec.

Historie

Smaragd (smaragdus) byl poprvé nalezen v Egyptě, patřil mezi oblíbené kameny Ptolemaiovců a královny Kleopatry. Smaragd je překonávatel obtíží. Indové dělili své smaragdy z Palistánu (údolí Swát) a Rádžastánu na odstíny podle kast. Smaragd měl být pro starověké myslitele kamenem moudrosti, prosperity, praktické logiky a obchodní zdatnosti. Jadeit, nefrit a smaragd byly tři drahokamy ze kterých byly vyřezávány sošky Buddhy. Pro perské učence byl smaragd kamenem věčného života v ráji.

Naleziště

Výskyt smaragdu je řídký.

- [Rakousko](#) – Habachtal
- [Rusko](#) – Takovaja ([Ural](#))
- [Kolumbie](#) – Muso a Chivor – nejznámější lokality vysoce ceněných smaragdů, kde již staří [Inkové](#) získávali kvalitní kusy pro své potřeby.

- [Egypt](#) – Zabarah (další historické lokality)
- [Brazílie](#) – Carnaíba
- [Mosambik](#)
- [Afgánistán](#)

Zdroj: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Smaragd> a http://ruda.atrismstyl.cz/horoskop_detail_kb.php

Zimní večery při svíčkách, třeba s dobrým čajem...

Ovocný pečený čaj

Ovocný pečený čaj, vánoční čaj... názvu je hodně, za všemi se však skrývá jedno a to samé – jedinečná pochoutka, která nemá s fádni chutí tradičního sáčekového čaje pranic společného. Pečený čaj, to je **stoprocentně přírodní lahůdka**, ve které je namísto barviva, konzervantů, aromat a umělých dochucovadel kupa ovoce.

Pečený čaj znaly i naše babičky, přesto zažívá nebyvalou popularitu až v posledních letech. Svým vzhledem připomíná spíše domácí zavařeninu skladovanou ve sklenicích, která se však po zalití horkou či studenou vodou promění v **lahodný nápoj oblíbený mezi dětmi i dospělými**.

K jedinečnému pečenému čaji můžete přijít hned dvěma způsoby. Buď nakoupíte hromadu všelijakého ovoce a připravíte si ho doma, anebo si ho zakoupíte již hotový. V takovém případě v regálech shánějte stylovou zavařovací sklenici s nápisem „Babiččin ovocný čaj“. Jedná se o výrobek české firmy, který se **prodává hned v 18 ovocných variantách**.

Pochutnat si můžete mimo jiné na kombinaci ananasu a kardamomu, jahody se skořicí či hrušky se zázvorem. K zpříjemnění dlouhých zimních večerů či krásných letních dní dospělým pomůže i dědečkov tajemství. Jedná se o **pečený čaj s přísadkou alkoholu**. Opravdová delikatesa!

Recept na pečený čaj

Základem pečeného čaje je ovoce, které může být čerstvé i mražené, avšak zhruba jeho polovinu by měly tvořit kyselejší druhy, jako je třeba rybíz. Vybírat i kombinovat druhy ovoce ale můžete dle svých chutí – jablka, hrušky, jahody, maliny, borůvky, ananas, rybíz, pomeranče, ostružiny, meruňky, broskve, třešně, hroznové víno, brusinky, višně, brusinky, švestky, mandarinky...

Ingredience

- 2 kg ovoce výše jmenovaného i jiného, v libovolné kombinaci
- 1 250 g cukru krystal
- 2 citróny
- koření (hřebíček, skořice, anýz apod.)
- 2 dcl rumu, vodky, griotky (není nutné)

Postup

1. Ovoce nejprve důkladně omyjte a poté ho nakrájejte na menší kousky – hrušky ani jablka loupát nemusíte.
2. Ve větší míse spolu smíchejte nakrájené ovoce, cukr, citrón oloupaný a nakrájený na kousky, přiměřeně koření a podle chuti i alkohol.
3. Poté si předehřejte troubu na zhruba 220 °C. Důkladně promíchanou směs z mísy poté přesypte to hlubšího pekáče a rovnoměrně rozprostřete.
4. Pekáč dejte do trouby a vše za občasného míchání pečte do doby, než ovoce pustí šťávu. To by mělo trvat přibližně 45 minut. Tento čaj je však hodně orientační, proto průběh pečení nezapomeňte často kontrolovat.
5. Mezitím si připravte skleničky, do kterých směs budete plnit. Jakmile bude směs upečená, ještě horkou jí začněte plnit do skleniček. Ty po zavíčkování obraťte na pět minut vzhůru nohama.
6. Na jednu skleničku pečeného čaje pak vystačí zhruba tři až čtyři polévkové lžíce koncentrátu.

Zdroj: internet

Zdraví ve lžíci medu

Většina lidí med miluje už od malička. Je výborný v čaji s citrónem, na čerstvém chlebu s máslem nebo jen tak po lžících „na mlsáčku“ ze sklenice. Nejenže skvěle chutná, ale navíc mám blahodárné účinky na naše tělo.

Základ medu tvoří cukry, a to především ty jednoduché, jako fruktóza, glukóza a sacharóza. Pro náš organismus jsou dobře zpracovatelné, rychle se uvolňují do krve, takže jsou okamžitým zdrojem energie. Med je také zdrojem bílkovin. Jsou v něm vitamíny A, C, B1, B2, B6, B12, D, K a E, a také minerály: vápník, draslík, fosfor, hořčík, sodík, křemík a železo. Velmi cenné jsou i další složky medu, jako je mateří kašička, aminokyseliny, pyl, éterické oleje nebo živé enzymy. Z pohledu zdraví je med úžasným koktejlem životně důležitých a zdraví prospěšných látek.

Med je znám hlavně svou schopností ničit bakterie, je tedy považován za jedno z nejsilnějších přírodních antibiotik, navíc bez vedlejších účinků, jako je tomu u chemicky vyráběných léků. Každý z nás zná alespoň jeden starý a osvědčený recept, jako je med s bylinným čajem, cibulí, česnekem nebo zázvorem. Je důležité ho užívat včas už při prvních příznacích nemoci a

dále pak pravidelně několikrát denně až do úplného vyléčení. Nikdy však nedáváme med do horkého čaje, neboť při teplotách nad 42 °C se ničí jeho účinky i enzymy.

Pravidelným užíváním medu můžeme nemocem předcházet. Je účinnou prevencí nachlazení, angín, zánětů průdušek a horních cest dýchacích nebo rýmy. Zároveň posiluje naši imunitu a dodává tělu potřebné látky. Mimo to má úžasné detoxikační schopnosti a čistí organismus od usazenin a volných radikálů, je proto považován za účinnou prevenci civilizačních chorob.

Med je díky svým antibiotickým účinkům už po tisíciletí uznávaným lékem i na vnější poranění kůže, vředová onemocnění, popáleniny, proleženiny, omrzliny, suché rty, popraskané ruce, zničené vlasy nebo akné. Jeho použití je přitom zcela jednoduché – stačí ho v tenké vrstvě nanést na kůži a nechat působit. Jeho účinek při léčení kůže je dvojitý – protizánětlivý a regenerační. Postižené místo dezinfikuje, ničí veřelce a brání jejich rozmnožení a zároveň kůži hydratuje a vyživuje.

Co med dokáže

- dodává energii při rekonvalescenci (denně tři polévkové lžíce)
- léčí záněty horních cest dýchacích (přidávat do teplého čaje)
- snižuje sekreci žaludečních šťáv na polovinu, tím je prevencí i léčbou žaludečních vředů a pálení žáhy (na lačno lžící medu denně)
- pomáhá při nespavosti (poslední jídlo v 17 hodin a před spaním kávová lžička medu)
- usnadňuje léčbu jater a žlučníku
- urychluje léčbu žloutenky (denně pít čerstvé ovocné a zeleninové šťávy slazené medem)
- tmavý med, který obsahuje více železa, mědi a hořčíku, se doporučuje při nedostatku krevního barviva – hemoglobinu (denně přidat do čaje nebo kozího mléka dva pomleté ořechy a lžící medu)
- uklidňuje přecitlivělé nervy (lžící medu ráno na lačno a večer před spaním)
- upravuje stolici při zácpě (před spaním kávovou lžičku medu)
- je prostředkem proti obezitě, protože obsahuje enzymy, které podporují trávení
- těhotné ženy by měly během těhotenství sníst alespoň 5 kg medu
- kojenecká a dětská strava by se měla sladit jedine medem

Med je na rozdíl od průmyslově vyráběného cukru zcela přírodní. Jde o koncentrovaný extrakt z květů a rostlin, který obsahuje jednoduché cukry a celou řadu cenných látek a živin. Naproti tomu cukr je pouze „prázdné“ sladidlo, které překysluje organismus a který způsobuje řadu zdravotních potíží. Ne nadarmo se mu říká bílý jed.

Květový med

Květový (nektarový, luční) med je čistým koncentrátem nektaru z květů rostlin. Má vyšší obsah ovocného a hroznového cukru a obsahuje hodně bílkovin. Jeho barva je převážně světlá. Přirozenou vlastností tohoto medu je krystalizace, která nemá žádný vliv na jeho kvalitu.

Medovicový neboli lesní med

Tento med obsahuje některé látky propolisové povahy a vyšší podíl cenných minerálů. Vyznačuje se velmi lahodnou chutí a vůní. Zůstává dlouho tekutý, krystalizuje velmi pomalu. Je tmavě červenohnědý až hnědočerné barvy.

Pastovaný med

Tento med je speciálně upravený řízenou krystalizací do pastové konzistence, pouze mechanicky, bez jakýchkoliv přísad. Snadno se roztírá, ale neteče.

Skladování medu

Aby si med uchoval všechny svoje cenné látky, měl by se skladovat v uzavřeném obalu (sklo, keramika), v suché, tmavé místnosti při teplotě okolo 20 °C. Zkrystalizovaný med rozehrějeme opatrně zahříváním ve vodní lázni, která nesmí přesáhnout 42 °C.

Zdroj: článek Kateřiny Šmídové, Moje rodina – sobotní příloha regionálního deníku

Nerozčiluj se ☺

Zmínky o medu nalezneme například v bibli, kde o něm mluví Šalamoun. O jeho prospěšných účincích na lidské zdraví věděli i naši dávní předci. Svědčí o tom nápis, který se zachoval na průčelí jednoho z řeckých chrámů postaveného ve 4. století před naším letopočtem: „Nerozčiluj se, pij mléko s medem, pěstuj divadlo, gymnastiku a dožiješ se klidného vysokého věku.“

A něco dobrého z medu ☺

➤ Medovo-ovesné placičky

1 hrnek ovesných vloček, 1 hrnek hladké mouky, 1/2 hrnku cukru, 1/2 hrnku strouhaného kokosu (nebo slunečnice), 150 g másla, 2 lžíce medu, 2 lžíce vody, 1 a 1/2 lžičky jedlé sody.

Smícháme vločky, mouku, cukr a kokos. V hrnci rozehrějeme med a máslo a přidáme horkou vodu se sodou. Tekutou část vlijeme do suché mísy a řádně promícháme. Malou lžičkou klademe na vymazaný plech hromádky dál od sebe, protože při pečení se trochu roztečou. Pečeme 15 až 20 minut při 150°C.

➤ **Par Breton - koláč z Bretaně**

125 g hladké mouky, 80 g cukru, 3 vejce, 1 lžice medu, 600 ml mléka, 25 vypeckovaných sušených švestek.
V míse smícháme mléko, vejce, mouku, cukr a med do tekuté směsi. Těsto nalijeme do vymazané a vysypané zapékací misky nebo pekáčku a naskládáme do něj švestky, které jsme předtím lehce obalili v mouce. Pečeme 50 minut na stupeň 5 nebo 6, až je koláč hezky nahnědlý.

➤ **Medová kůrdelka**

1 kg kuřecích křidel, na marinádu: 1 hrnek medu, 2 stroužky česneku, 1 lžička soli, 1 lžička papriky, 1 lžička bazalky, 1 lžice kvalitní sójové omáčky, 1 lžice vínového nebo obyčejného octa, 1 lžice oleje, 3 lžice vody, kdo rád pikantní, tak 1 lžičku chilli, hladká mouka na obalení.

Na marinádu smícháme všechny suroviny dohromady. Do směsi naložíme na 24 hodin kuřecí křídla. Poté je obalíme v hladké mouce či drcených kulovrtných lupíncích a smažíme do zlatova. *Zdroj: Moravskoslezský deník*

Přírodní a jiné zajímavosti

Mořský koník

Víte, že mořský koník je ryba? Jestli jste si z dovolené (třeba té letošní) přivezli jako suvenýr mořského koníčka, neudělali jste dobře. Tento kuriózní živočich je v mnoha zemích na Červeném seznamu ohrožených živočichů!

Mořský koník si nikdy se svými potomky nehraje na schovávanou ani s nimi nedělá domácí úkoly. Ale lidské tatínky přeci jen v něčem trumfnou: samečci mořských koníků jsou těhotní a rodí děti. Tento rys je jedinečný v celé zvířecí říši a ještě více ozvláštňuje tyto křehké tvory, kteří obývají tropické a teplé pobřežní vody.

Sameček mořských koníků má v žaludku kapsu, do které samička vsouvá svá vajíčka a samec je oplodní. Vajíčka jsou oplodněná až v otcově kapse, kde se i vyvíjejí. V kapse sameček může nosit svá mláďata 10 až 25 dní – najednou až 2 000 jedinců. Po vyhlínutí jsou mladí koníci přenecháni sobě, stane se, že přežije méně než pět jedinců z tisíce. Oproti jiným druhům ryb je to ale celkem dobré proto, že jiné ryby opouštějí svá vajíčka bezprostředně po oplodnění.

Rozeznáváme 32 druhů mořských koníků rodu Hippocampus. Mohou dosahovat velikosti od několika centimetrů až zhruba do třiceti. Během evoluce se u nich vyvinulo několik neobvyklých rysů – už

jenom jejich oči, kterým mohou „poskakovat“ nad mořskou vegetací. Nebo trubicovitá tlamíčka, kterou nasávají drobné koryše. Tělo mají pokryto ochrannými kostěnými pláty. Kostěné destičky pokrývající tělo mořských koníků jsou pro ostatní mořská zvířata nejedlá, stejně jim paradoxně ale život neochrání: destičky totiž používají lidé při obřadech tradiční medicíny.

O mořských konících nejsou k dispozici žádná pořádná statistická data, ani výzkumy. Jen rybáři hlásí úbytek počtu a velikosti mořských koníků, které zůstanou v jejich sítích. Chov koníků v zajetí představuje složitý problém – jejich mláďata jsou velmi křehká a málokdy přežijí.

Zdroj: internet

Svět vybral sedm nových divů přírody

Sedm největších přírodních divů světa jsou podle internetového hlasování Amazonie, jihokorejský ostrov Čedžu, vietnamská zátoka Ha Long, argentinsko-brazilské vodopády Iguazú, indonéská rezervace Komodo, filipínská podzemní řeka Puerto Princessa a Stolová hora v Jižní Africe.

Rozhodla o tom akce švýcarské nadace New7Wonders, jejíž předběžné výsledky byly zveřejněny na jejich webových stránkách.

Definitivní výsledky budou po důkladném přepočítání všech hlasů zveřejněny počátkem roku 2012 na slavnostní ceremonii. Dnešní vítězná lokality byly zveřejněny v abecedním pořadí, které neodpovídá počtu hlasů, jež dostaly. Po přepočítání hlasů včetně zaslaných pomocí SMS se může ještě pořadí změnit.

Hlasující volili ze seznamu 28 finalistů, které vybral mezinárodní tým odborníků na přírodu v čele s bývalým šéfem Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu (UNESCO) Federikem Mayorem z původního seznamu 77 semifinalistů. Ten byl sestaven na základě předchozího internetového hlasování světovou veřejností.

Česko v následně vytvořeném užším výběru 28 zastoupení nemělo, protože se do něj nedostala Prácheňská brána v Českém Švýcarsku – skončila v semifinále. Podobně dopadlo i slovenské Štrbské pleso ve Vysokých Tatrách. Zástupci Česka a Slovenska v soutěži zůstali jen na seznamu 42 náhradníků sestaveném z nejlepších semifinalistů.

Mezi finalisty se probojovalo několik jiných evropských přírodních krás, například sopka Vesuv v Itálii, Mazurská jezera v Polsku, pohorí Schwarzwald v Německu a hora Matterhorn na švýcarsko-italské hranici. V konečném hlasování se ale žádná z nich neprosadila. Evropa tak nemá podle tohoto hlasování žádný přírodní div světa.

Na seznamu 28 finálových kandidátů nechyběly světoznámé lokality jako národní park Velký kaňon (Grand Canyon) v USA, Mrtvé moře mezi Izraelem a Jordánskem, ekvádorské soustroví Galapágy, Maledívy, Velký bariérový útes v Austrálii, ale také nejvyšší hora Afriky Kilimandžaro. *Zdroj a fotografie na <http://www.denik.cz/dv>*

Pět divných věcí, které nevědomky děláme

Nikdy vám nepřišlo zvláštní, že třetinu našeho života trávíme ve stavu podobném smrti, to jest spaním? A co další věci, které děláme každý den a už jsme si na ně zvykli, jako je pláč nebo zčervenání tváří? Pojďte se spolu s námi podívat na pět divných věcí, které děláme a především na vysvětlení proč.

Pláč

Napadlo vás někdy, jak je zvláštní, že nám při pláči teče voda z očí?

Pláč slouží nejen k projevení některých emocí, jako je třeba úzkost nebo smutek, ale vědci také věří, že pláč vyplavuje některé nežádoucí hormony, které produkuje tělo během stresu, což může vysvětlit očistné účinky pláče. Existuje i teorie, podle které se ženy dožívají vyššího věku právě díky tomu, že nezadržují pláč. Zatímco muži umírají dříve, protože se v jejich těle hromadí více škodlivin, které ženy vypláčou.

Spánek

Spánkem trávíme zhruba třetinu našeho života. Žádný člověk se bez něj neobejde, a přesto ho stále ještě úplně nechápeme. Nikdy vám nepřišlo divné, že každý večer prakticky omdlíte, zdají se vám sny (které také nedokážeme vysvětlit) a ráno zase nějakým způsobem nabudete vědomí?

Vědci se dodnes nemohou shodnout na přesném významu spánku, vědí jen, že je důležitý. Je téměř jisté, že spánek umožňuje "údržbu" těla a že díky němu odbouráváme některé škodlivé látky a samozřejmě odpočíváme. Na druhou stranu REM spánek, s vysokou neurální aktivitou, podporuje především naše psychické procesy.

Několik teorií poukazuje na spánek jako na životně důležitou činnost pro paměť a učení.

Škytavka

Škytavku už měl určitě každý a tak víte, jak dovede otrávit život. Někdy trvá pár minut a ve velmi výjimečných případech klidně i několik let. Způsobují ji mimovolné stahy bránice, které jsou vyvolány drážděním bráničních nervů nebo některých mozkových center.

Podivné je, že škytavka je vlastně úplně k ničemu – když nepočítáme, že je otravná. Podle jedné hypotézy může být škytání pozůstatkem primitivního sacího reflexu. Tato nepotřebná funkce dnes už jen obtěžuje. Naštěstí se jí dá zbavit lidovými prostředky, jako je třeba vypít sklenice vody se zády srovnanými ke stěně, nebo zkuste zadržet dech.

Ruměnek

Někdo se při studu červená, až vypadá jako rajče a jinému ruměnek na tváři nevykvetne, ať děláte, co děláte. Jenže k čemu to je? A není to trochu zvláštní, že nám červenají tváře? Žádné zvíře to nedělá, jen některé druhy opic mají červené zadky, ale ne při studu.

Ukázalo se, že zčervenání tváří je univerzální lidskou reakcí ve společnosti. Děje se tak třeba při setkání s někým důležitým nebo při přijímání komplimentu – zkrátka vždycky, když se trochu stydíme.

Z biologického hlediska se rozšířil žlty v obličejí a tím nám zrudnou tváře. Nicméně vědci stále neví, proč se tak děje.

Flatulence neboli větry

Odpověď může zapáchat, ale vše co jíme a pijeme, přispívá k výrobě plynu. Průměrný prd dosahuje rychlosti 3 m/s a skládá se hlavně z dusíku, vodíku, oxidu uhličitýho a nějakého toho metanu a kyslíku.

Zvláště "voňavé" nadýmání však pochází z kolonií bakterií v nižších částech našeho trávicího traktu. V procesu přeměny jídla na živiny uvolňují bakterie jako vedlejší produkt výrazný zápach, připomínající zkažená vejce.

Prdění je svým způsobem zvláštní a i když se jedná o přirozený proces lidského těla, tak je společensky velmi netolerované. I když, ruku na srdce, kdo by byl schopen tolerovat neustále ucházejícího kolegu v kanceláři – to můžete rovnou pracovat v septiku.

Zdroj: internet

Inzerce a pozvánky

Firma RP výtahy s. r. o.

se sídlem Na nábreží 135, 517 71 České Meziříčí nabízí:

- kompletní dodávky nových výtahů /včetně zpracování projektové dokumentace/
- provedení kompletních rekonstrukcí stávajících výtahů
- zajištění kompletního servisu výtahů
- bezplatné vypracování cenové nabídky všech činností

Více na <http://www.rpvtyahy.cz/>

Cestovní kancelář CK AVANTI-TOUR Dobruška

Pulická 21, 518 01 Dobruška – tel, fax, záznamník 494 622 328

Podrobnosti a další nabídky na www.avanti-tour.cz

Originální výtvarné nápady pro děti i rodiče nebo Ze starého nové...

Tak to jsou knihy pro ty, kteří mají rádi originalitu, kteří rádi výtvarně tvoří s dětmi

nebo jen tak pro sebe. Knížky zpracovala výtvarnice Lucie Dvořáková a podívat se na ně můžete na www.originalvyrobky.cz
Kontakt lucie.dvorakova.77@seznam.cz

1. reprezentační ples obce České Meziříčí

Obec České Meziříčí zve všechny srdečně na svůj první ples 7.1.2012 v Sokolovně. Více na www.ceskemezirici.cz
Obec Mokré věnuje do tomboly také prezentační cenu.

Cukrovar v Národním technickém muzeu

Národní technické muzeum otevřelo svůj šestý výstavní sál. Návštěvníci mohou ve 2. patře muzea spatřit například obří model Nových Vítovic, jednu z nejvýznamnějších památek industriálního dědictví v České republice a dále model cukrovaru, který je vůbec prvním exponátem s inventárním číslem 1 v měřítku 1:10. Unikátní model byl zhotoven v roce 1908 pro výstavu Obchodní a živnostenské komory v Praze podle plánů Ing. Hoffmeistera. Výrobu jednotlivých částí zajistily nebo finančně podpořily přední české strojírny a další firmy. Po skončení výstavy byl model věnován tehdy vznikajícímu Technickému muzeu Království českého, a získal statut jeho prvního exponátu. Ve sbírkách NTM má proto i dnes inventární číslo 1.

Precizně provedený model zabírá úctyhodnou plochu přes 41 m² a dokumentuje jednotlivá technologická zařízení pro výrobu surového cukru, která byla typická pro české cukrovary na počátku 20. století.

Model byl zpočátku vystaven v prostorách Schwarzenberského paláce na Hradčanech, kde mělo muzeum své sídlo až do roku 1941, a poté byl uložen v karlínské Invalidovně. Tam – skryt očím návštěvníků – setrval až do roku 2001, kdy byl naštěstí zapůjčen do expozice Národního zemědělského muzea. Naštěstí proto, že tím unikl povodni, která přišla o rok později, a tím byl uchráněn jisté zkázy. Bohužel většina cukrovarnické sbírky, která k modelu patřila, zůstala na Invalidovně a záplavu nepřežila. Jednalo se o zdobené skleněné nádoby se vzorky různých druhů cukru a hmot, které se objevují v procesu výroby cukru a které dávaly návštěvníkům lepší představu o tom, jak takový cukrovar fungoval.

Stěhování a restaurování modelu trvalo dva měsíce. Stavba byla rozdělena na 8 bloků a téměř 200 drobných součástí, především potrubí (dohromady je v modelu ukryto asi 150 metrů trubiček různých průměrů, které znázorňují propojení jednotlivých nádob a strojů). Každá součást musela být opatřena popisem, aby bylo možné jednoznačně identifikovat, kam patří, a z celé demontáže pak byla pořízena obsáhlá fotodokumentace. Každá část modelu váží několik desítek kilogramů a současně je křehká, takže vůbec nejtěžším úkolem byla manipulace s jednotlivými kusy tak, aby nedošlo k jejich poškození. Hlavní část prací provedli pracovníci firmy Cukrovary a lihovary TTD, restaurování zajišťovalo NTM vlastními silami.

Současně se skládáním modelu ve výstavním sále NTM bylo prováděno čištění jednotlivých dílů od prachu a retušování šrámků, které model utrpěl během své stoleté existence – tmelení prasklin v dřevěných podlahách, obnova odřených nátěrů, letování spojů kovových dílů a také výroba a doplňování miniaturních dílů, které si odnesli nenechaví návštěvníci.

Přestože je model proveden věrně v každém detailu, nikdy nebyl pohyblivý, jak by se na první pohled mohlo zdát. Představa o „cukrovarnickém pohyblivém betlému“ se ukázala nereálnou.

Sbírky cukrovarnické jsou nejstaršími sbírkami muzea. Nejvýznamnějším exponátem je právě model cukrovaru z roku 1908 v měřítku 1:10 s inventárním číslem 1, představující typický český cukrovar té doby o kapacitě 500 tun řepy denně. Model je rozpracován do nejmenších detailů a jeho rozměry jsou 8,7 m (šířka), 4,7 m (hloubka) a 3,5 m (výška). Vzorky surovin, meziproduktů a výrobků pocházejí z období ohraničeného lety 1870 až 1890. Z laboratorních přístrojů a zařízení je součástí fondu unikátní sbírka cukrovarnických polarimetrů (asi 20 kusů), v níž nejstarší pochází z doby kolem roku 1860, kolekce laboratorního skla, různé hustoměry, váhy, pyknometry a průtoková měřidla.

Více na <http://www.ntm.cz/>

A cukrovar v sousedním Českém Meziříčí

Cukrovar České Meziříčí byl založen v roce 1871, a to místními rolníky, kteří dokázali cukrovar během jednoho roku zprovoznit. Další vývoj už tak příznivý nebyl, vlastními chybami ve vedení a vlivem dvou silných krizí 70. a 80. let 19. století musel cukrovar ohlásit úpadek. V konkurzu jej koupila v roce 1885 vídeňská firma Nathan Hellmann v majetku rodin Hellmannů a Bondyů.

Majitel cukrovaru Oskar Bondy přivedl meziříčský cukrovar k nepochybnému rozvoji. Stabilizace řepní základny a zejména odbytišť žádaného cukru udělaly z úpadkového a skoro zaniklého cukrovaru silného a nepřijemného konkurenta všem okolním závodům. V Meziříčí se vyráběly všechny druhy konzumního zboží

od žádaných homolí po sykové formy.

Slibný vývoj přerušil ničivý požár, který na jaře 1915 strávil celou továrnu. Situaci obnovy komplikoval, ale i zvýhodňoval válečný stav, v každém případě ve velmi krátké době na troskách malého závodu vyrostly stavebně velice zdařilé budovy nového cukrovaru, jež prostorově stačily na dalších 80 let. Stojí dodnes a tvoří neodmyslitelnou dominantu Českého Meziříčí a celého okolí.

Nástup fašismu znamenal v roce 1938 odchod Oskara Bondyho do zahraničí, jenž rok před tím dohodl převzetí rodinné firmy akciovou společností „Středočeský cukerní průmysl“.

Poválečné osudy meziříčského cukrovaru jsou obdobné jako v jiných cukrovarech: úplné zastarání zařízení, minimální investice, kapacitně po celých čtyřicet let bez nárůstu. Výjimku tvoří již před válkou připravená a v roce 1947 provedená úplná rekonstrukce kotleny včetně montáže turbíny. Až od šedesátých let následovaly jen nejnútnejší výměny zařízení, naštěstí tyto investice přicházely každoročně, systematicky a že nebyly malé, o tom svědčí největší meziříčská dominanta z konce 80. let silo na skladování 9,5 tisíc tun cukru. Proto lze hovořit o lepším výchozím postavení Českého Meziříčí při celkových společenských změnách od počátku 90. let.

Po privatizaci v rámci začlenění do „Východočeské cukerní, a. s.“ v roce 1992, následných složitých ekonomických a obchodních poměrech, které vyústily vznikem samostatné akciové společnosti v roce 1993 cukrovar prokázal svoji životaschopnost a nastoupil cestu zvyšování výrobní kapacity a kvality výrobků. Byly pořízeny dlouho očekávané stroje a zařízení.

Následně pak po vstupu francouzského kapitálu, dnes pod značkou Tereos a po fúzi s dobrovickou společností, pokračovalo zlepšování celého provozu z pohledu technologie i řízení. V souvislosti se vstupem ČR do EU došlo v Meziříčí v roce 2004 k další výrazné rekonstrukci zejména zprovozněním nového kotle, postavením vápenky, chladič věže, atd. Také díky těmto investicím je dnešní stav závodu nesrovnatelný s minulostí a českoměziříčský cukrovar je druhý největší cukrovar v České republice.

Během cukrovarnické kampaně, která trvá přibližně 90 až 100 dní, zpracovává cukrovar v Českém Meziříčí 7 000 tun cukrové řepy denně, ze které vyrobí 70 000 tun cukru a více než 25 000 tun pelet ročně.

Těsně před kampaní, 26. srpna 2004, byla část cukrovaru poškozena požárem. Hrozivě vypadající událost však nakonec díky neuvěřitelnému pracovnímu nasazení vlastních zaměstnanců a dodavatelských firem vedla pouze k malému posunutí začátku kampaně. Dnešní stav závodu po provedených změnách je již nesrovnatelný s minulostí, změnilo se skutečně všechno. Tyto veškeré úpravy zařízení, změny a modernizace přivedly českoměziříčský cukrovar po proběhlé kampani 2007/08 k charakteristice provozně spolehlivého závodu, zejména z pohledu energetiky, s nejmenšími náklady na výrobu v rámci celé evropské části skupiny Tereos.

Zdroj: <http://www.cukrovarvtd.cz/>

Kam Mokerský zpravodaj putuje

Zpravodaj obce dostávají všichni obyvatelé Mokrého s trvalým pobytem a také chalupáři zdarma. Zpravodaj roznášíme vlastními silami, většinou se nabídnou mládež, za což jsme velmi rádi, že se snaží pomoci a zapojit se do života v naší obci. Přesto se stalo, že k někomu zpravodaj občas nedorazí. Za to se omlouváme, ale chybička se někdy vloudí a rozhodně to není žádný úmysl. Žádáme tedy všechny, kteří svůj zpravodaj ve schránce nenašli, stavte se na obecním úřadě a my hned to napravíme. Zpravodajů je dost a na všechny se dostane. Pokud by někdo měl zájem zpravodaje roznášet, přihlaste se na obecním úřadě. Každá pomoc je vítána.

Zpravodaj je také registrovaný u Ministerstva kultury a z toho vyplývá povinnost zasílat časopisy všem velkým knihovnám v celé České republice:

Národní knihovna Praha – 2 výtisky

Po jednom výtisku:

Moravská zemská knihovna Brno
Knihovna Národního muzea Praha
Městská knihovna Praha
Ministerstvo kultury ČR
Parlamentní knihovna ČR

Knihovna a tiskárna pro nevidomé K. E. Macana Praha
Středočeská vědecká knihovna Kladno
Jihočeská vědecká knihovna České Budějovice
Krajská vědecká knihovna Liberec
Moravskoslezská vědecká knihovna Ostrava

Krajská knihovna Vysočiny Havlíčkův Brod
Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje
Severočeská vědecká knihovna Ústí nad Labem
Studijní a vědecká knihovna Hradec Králové

Vědecká knihovna Olomouc
Krajská knihovna Karlovy Vary
Krajská knihovna Pardubice
Krajská knihovna Františka Bartoše Zlín

Dále jej zasiláme těm, kteří o něj projeví zájem:

Státní okresní archiv Rychnov nad Kněžnou

Dr. Josef Ptáček - historik a regionální badatel

Obecní úřad České Meziříčí – zatím zpravodaj nevydávají

Obecní úřad Lidice ve Středočeském kraji (okr. Kladno) – zasílají nám svůj zpravodaj, který je možné si zapůjčit v knihovně

Obecní úřad Mezná v Jižních Čechách (okr. Tábor) – zatím zpravodaj nevydávají

Mokerský zpravodaj vydává

Obec Mokré

Redakce:

Knihovna U Mokřinky

Mokré čp. 12

517 71 České Meziříčí

Periodicita vydávání: nepravidelně 4 – 5 x ročně

Šéfredaktorka, texty a grafika: Dagmar Honsnejmanová

Autoři ostatních příspěvků a zdroje jsou uvedeny pod články

Pro obyvatele Mokrého zdarma

Fotografie: archiv kroniky obce

Číslo zpravodaje: 4/2011

Spis.zn. 76.1-A/5

Den vydání: 20.12.2011

Tisk: Regereklama, Nádražní 460,

517 73 Opočno, kontakt: 494 667 569

Náklad: 100 ks

Evidenční číslo: MK ČR E 17618

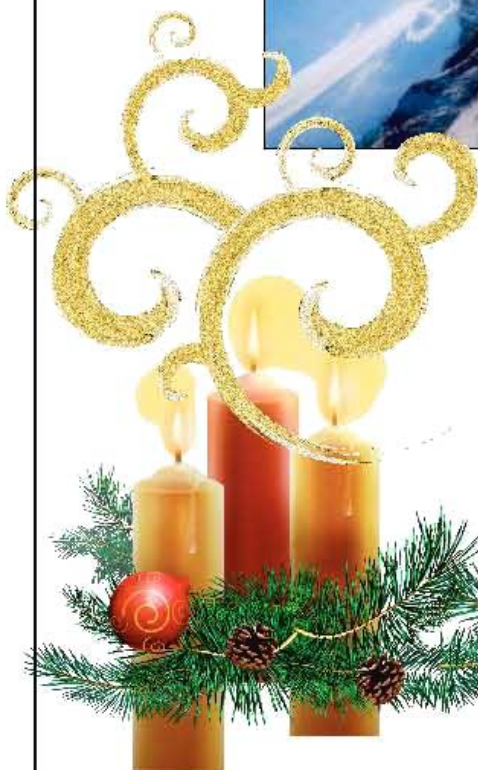
Kontakt na vydavatele a zasílání příspěvků: kronika.mokre@seznam.cz

Webové stránky zpravodaje: www.obecmokre.cz/zpravodaj2

Archivní stránky zpravodaje z let 2009 – 2010: www.obecmokre.cz/nepravidelny_zpravodaj

Vydavatel neodpovídá za stylizaci příspěvků a za tiskové chyby. Za obsah článků plně zodpovídají jejich autoři a jejich názory nemusí vyjadřovat postoj vydavatele. Všechny zprávy jsou v souladu se zákonem 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, v platném znění.

Další vydání zpravodaje se připravuje na začátek dubna 2012. Příspěvky můžete zasílat v elektronické podobě nejdéle do 20.3.2012.

Mokré 2011 beze slov.....

